ROK XXXIII. NUMER 7.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

Lwów, dnia 20 czerwca 1929

TREŚĆ:

1.

Przywrócenie praw nabytych przed przerwa w służbie. Ocena pracy nauczyciela stałego.

Rozp. Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 1 kwietnia 1929 r. Nr. II.—1173/29.

I. Przerwa w służbie, spowodowana wystąpieniem ze służby, zwolnieniem lub wydaleniem nauczyciela, powoduje na zasadzie art. 72 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli utratę wszelkich praw, nabytych poprzednią służbą (z wyjątkiem praw zastrzeżonych w ustępie drugim art. 69 i w art. 152), a więc i utratę praw, uzyskanych na mocy art. 8.

Prawa nabyte przed przerwą mogą być nauczycielowi przywrócone w całości lub częściowo, zależnie od treści prośby i decyzji Ministra.

Prawą z art. 8 mogą być przywrócone nauczycielowi na podstawie art. 72 wśród innych przywróconych mu praw, ewentualnie może on uzyskać na podstawie art. 72 prawo do zaliczenia okresu czasu, poprzedzającego przerwę, do okresu przewidzianego w p. 1 art. 8-go. Na podstawie art. 10-go może Minister przywrócić nauczycielowi jedynie prawo do stałości, nabyte z art. 8-go.

Art. 15 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli nie odnosi się do określenia trzyletniego okresu pracy, potrzebnego do ustalenia, lecz do zaliczenia pracy i służby w Państwie Polskiem do służby nauczycielskiej w rozumieniu uprawnień do uposażenia, a częściowo do emerytury (ustęp 1, 2, 3).

Art. 108 ustawy uposażeniowej (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924 z 1923) jest obecnie aktualny wyłącznie w odniesieniu do zaliczenia do uposażenia czasu pracy w szkołach państw obcych lub odpowiedniej pracy zawodowej.

II. Ocena pracy nauczyciela stałego nie może być wydaną w dowolnym terminie z inicjatywy inspektora szkolnego, gdyż ustęp drugi art. 20 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli wyraźnie stanowi, że ocena pozaterminowa może być wydana tylko na żądanie władz szkolnych a więc władz wyższych od władzy, która wydaje ocenę normalną, lub na wniosek interesowanego nauczyciela.

Dyrektor Departamentu: *Wł. Żłobicki*, wr.

2.

Zajęcie poborów.

Rozp. Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 25 stycznia 1929 Nr. II.—16882/28. Interpretacja art. 46 i 47 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli.

L. II-1657/29. Ministerstwo wyjaśnia, że art. 46 i 47 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 462[1]) dozwala na zajęcie administracyjne, względnie sądowe, poza wyjątkami, przewidzianemi w art. 48 ustawy, uposażenia służbowego nauczyciela wraz z dodatkowem wynagrodzeniem.

Pojęcie uposażenia służbowego i dodatkowego wynagrodzenia, ulegającego w myśl art. 46 i 47 zajęciu administracyjnemu i sądowemu, wynika „a contrario" z art. 48 powyższej ustawy, określającego jakie należności nauczycieli wyłączone są zupełnie z pod zapowiedzenia i zajęcia. Wszystko zatem, co nie jest wyłączone w myśl art. 48, podlega zajęciu.

Naczelnik Wydziału: (—) *K. Pieracki.*

3.

Kasowanie znaczków stemplowych.

Rozp. Min. W. R. i O. P. z dnia 10 kwietnia 1929 r. Nr. I. R. 4039/29.

L. O-770/29. I. Ministerstwo Skarbu, powołując się na „Instrukcję w sprawie opłat stemplowych od pism, wiążących się z umowami, zawie-

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1927 r. str. 278 i z r. 1928, str. 381.

ranemi przez urzędy państwowe oraz przez zakłady i przedsiębiorstwa państwowe", ogłoszoną w numerze 287 Monitora Polskiego z dnia 13 grudnia 1928 r., zawiadomiło okólnikiem L. D. V. 1404/6/29 z dn. 13 marca r. b., że w myśl §§ 25 i 28 tej instrukcji — w razie uiszczenia znaczkami stemplowemi opłaty stemplowej od rachunków, pokwitowań i innych pism, stwierdzających wykonanie umowy, — znaczki te (poza przypadkami wydania rachunku z księgi grzbietowej [1]) mają być skasowane a) bądź przez przepisanie początkowemi lub końcowemi wyrazami tekstu b) bądź przez przepisanie datą skasowania oraz nazwiskiem lub firmą kasującego.

Wobec tego, że bardzo często są przedstawiane urzędom państwowym oraz przedsiębiorstwom państwowym rachunki i pokwitowania, zaopatrzone w znaczki stemplowe, skasowane w sposób inny, niż wyżej podany, w szczególności: przez przekreślenie na krzyż, tylko datą, tylko nazwiskiem, — proszę o wydanie zarządzeń, aby na przyszłość były ściśle przestrzegane przepisy o kasowaniu znaczków stemplowych, w razie zaś przedstawienia rachunków i pokwitowań, zaopatrzonych w znaczki stemplowe nieskasowane lub skasowane nieprawidłowo, należy żądać od strony prawidłowego skasowania, względnie uzupełnienia, znajdującej się na znaczku ale niedostatecznej klauzuli skasowania.

Rachunki i pokwitowania, zaopatrzone w znaczki skasowane nieprawidłowo, a załatwione już przez urzędy państwowe i zakłady względnie przedsiębiorstwa państwowe, którym przedłożone zostały przed otrzymaniem niniejszego zarządzenia, kwestjonowane nie będą.

II. Ministerstwo Skarbu stwierdziło jednocześnie, że liczne urzędy państwowe nie przestrzegają postanowień § 166 rozporządzenia z dnia 20 listopada 1926 r. (Dz. U. R. P. nr. 123, poz. 713 [1]) o kasowaniu znaczków stemplowych na podaniach, a w szczególności stwierdzono:

1) że urzędnik biura podawczego wyciska pieczęć urzędową w ten sposób, że cała znajduje się na znaczku stemplowym, jakkolwiek w myśl powołanego przepisu, powinna się znajdować: część pieczęci na znaczku, część zaś poza nim na papierze,

2) że urzędnicy, którym jest poruczone załatwienie podania nie pamiętają o przepisie, zawartym w ustępie przedostatnim powołanego § 166 i nie kasują znaczków stemplowych ponownie zapomocą wypisania daty skasowania atramentem. Powyższe zaniedbania ułatwiają powtórne użycie znaczków stemplowych, a zatem zachęcają do zdzierania znaczków z akt urzędowych, co stwierdził już wielokrotnie Oddział Ekspertyz Państwowych Zakładów Graficznych.

Wymieniony Oddział Ekspertyz zwrócił też uwagę Ministerstwu Skarbu na to, że znaczki stemplowe naklejane są często w ten sposób, iż część jednego znaczka zaklejona jest przez znaczek drugi. Co do tych przypadków Oddział Ekspertyz stwierdził wielokrotnie, że na zakrytej części znaczka znajdowały się ślady poprzedniego skasowania.

Podając powyższe do wiadomości, proszę o wydanie zarządzenia, aby na przyszłość były ściśle przestrzegane postanowienia § 166 rozporządzenia z dnia 20 listopada 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 123, poz. 713) o kasowaniu znaczków stemplowych na podaniach, w razie zaś nasuwającego się podej-

---

[1]) Dz. Urz. Kur. z 1926 r., str. 583, ustęp drugi zgóry.

rzenia, że nastąpiło powtórne użycie znaczka stemplowego były wystosowywane do urzędu skarbowego zawiadomienia, przewidziane w § 76 powołanego rozporządzenia z dołączeniem do zawiadomienia zakwestjonowanego pisma.

Naczelnik Wydziału: *A. Nowak.*

4.

Nadawanie nazw szkołom.

Rozp. Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 17 maja 1929 r. Nr. II.—12059/29 [1]).

Nr. I.-18889/29. Przy przesyłaniu do Ministerstwa wniosków o nadawanie nazw publicznym szkołom powszechnym zechcą Kuratorja (Urząd Wojewódzki) nadsyłać sprawozdania, zawierające szczegółowe dane orjentacyjne. Uskuteczniać to należy przez podanie:

1) Stopnia organizacyjnego szkoły z przytoczeniem daty i numeru orzeczenia organizacyjnego.

2) Przypuszczalnej trwałości obecnej organizacji (czy nie zamierzona zmiana stopnia organizacyjnego lub komasacja z innemi szkołami).

3) Danych odnośnie do warunków zewnętrznych (budynek własny czy wynajęty, data wybudowania, czy wzniesiony w odpowiednim punkcie i według zatwierdzonych przez właściwe władze planów, czy odpowiada potrzebom szkoły, jego stan).

4) Stanu wychowawczego i naukowego szkoły.

5) Ewentualnie innych ważnych okoliczności.

Dyrektor Departamentu: *Wł. Żłobicki*, wr.

5.

Opłaty pocztowe listów nadawanych przez kierownictwa szkół powsz.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 3 czerwca 1929 r. Nr. I.—12426/29 do wszystkich pp. inspektorów szkolnych rad szkolnych powiatowych.

Sprawę zwolnień od opłat pocztowych przesyłek listowych nadawanych przez kierownictwa publicznych szkół powszechnych normuje rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 17 sierpnia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 80, 702 [2]) oraz okólnik Nr. 179 Okręgowej Dyrekcji Poczt i Telegrafów we Lwowie z dnia 26 października 1928 L. 15695/5 w ustępie 4 i 5.

Z brzmienia artykułu 1-go punktu e) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 (D. U. R. P. Nr. 38, poz. 378 [3]) wynika, że przesyłki listowe nadawane przez zarządy szkół powszechnych, nie są

---

[1]) Patrz zarządzenie Min. W. R. i O. P. z dnia 14 czerwca 1920 Nr. I. 12024/I. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 19 ex 1920, poz. 124), okólnik Kuratorjum O. S. Lw. z dn. 6 kwietnia 1921 r. Nr. 375/pr. (Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1921 r., str. 160) tudzież rozporządzenie Min. W. R. i O. P. z dnia 21 sierpnia 1925 r. Nr. 15073/I (Nr. 10141/I N. Dz. Urz. Kur. O. S. Lw.z 1925 r., str. 424).

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1928 r., str. 498.

[3]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1928 r., str. 499.

zwolnione od opłaty pocztowej i muszą być przy nadawaniu opłacane, z wyjątkiem zwykłych przesyłek listowych nadawanych do władz państwowych, urzędów, na wezwanie urzędowe tych władz i urzędów.

Przesyłki takie winny być zaopatrzone klauzulą: „Na wezwanie urzędowe — wolne od opłaty urzędowej“ (§ 1, ustęp 5, wymienionego wyżej rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 17 sierpnia 1928 [1]).

Naczelnik Wydziału: *K. Kwieciński.*

Okólnik Nr. 179 Okręgowej Dyrekcji Poczt i Telegrafów we Lwowie do urzędów i agencyj pocztowych z dnia 26 października 1928 r. L. 15695/5 ustęp 4 i 5.

Z uwagi na to, że niektóre urzędy odnoszą się tu o wyjaśnienie, czy zarządom szkół powszechnych przysługuje wolność od opłaty pocztowej, oznajmia się, że przesyłki listowe nadawane przez zarządy szkół powszechnych nie są zwolnione od opłaty pocztowej i muszą być przy nadawaniu opłacane z wyjątkiem zwykłych przesyłek listowych szkół powszechnych nadawanych do władz i urzędów państwowych na wezwanie urzędowe tych władz i urzędów a to po myśli art. 1, punkt e, rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 378.

Takie przesyłki winny być zaopatrzone klauzulą „Na wezwanie urzędowe — wolne od opłaty pocztowej“ (§ 1, ustęp 5, rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 17 sierpnia 1928 (Dz. Urz. Min. Poczt i Telegrafów Nr. 22/28).

6.

Ogłaszanie konkursów.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 5 czerwca 1929 r. Nr. I.—20219/29 do rad szkolnych powiatowych (miejskiej we Lwowie).

Przeglądając komunikaty konkursowe, ogłaszane przez rady szkolne, Kuratorjum stwierdziło niejednokrotnie cały szereg niewłaściwości pod względem formalno-prawnym.

Chcąc uniknąć tego w przyszłości oraz w interesie jednolitego sposobu ogłaszania konkursów, przesyła się wzór formularza, którego na przyszłość należy używać w takich wypadkach.

W rubryce „Uwaga“ należałoby przy szkołach wyżej zorganizowanych zaznaczać, że pierwszeństwo będą mieli kandydaci z egzaminem wydziałowym względnie z wyższym kursem nauczycielskim. Używanie terminu „wymaga sie ukończenia W. K. N.“, jak to miało miejsce w kilku wypadkach, nie znajduje uzasadnienia w żadnych obowiązujących przepisach, zatem nie można czynić takich kategorycznych zastrzeżeń.

Przy tej sposobności przypomina się przepisy:

1) Art. 40 ustawy z dnia 1 lipca 1926 o stosunkach służbowych nauczycieli, w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928, określające tytuły urzędowe nauczycieli, których winny rady szkolne ściśle przestrzegać w stosunkach służbowych i ogłoszeniach urzędowych.

---

[1]) Porównaj „Opłaty pocztowe“ Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1927 r., str. 399.

2) Ustępu ostatniego art. 11 tej samej ustawy, w myśl którego postanowienie tego artykułu (traktujące o konkursowych obsadzeniach posad) nie mają zastosowania do duchownych nauczycieli religji katolickiej, z czego wynika, że nie jest przewidziane ogłaszanie konkursów na wolne posady takich nauczycieli.

Również nie można narazie ogłaszać konkursów na posady nauczycieli podwładnych lub samoistnych, ponieważ dotychczas nie ustalono, które posady uznane zostaną za stałe (art. 11 i 149), konkursy więc ogłaszane być mogą obecnie tylko na stanowiska kierownicze.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Ig. Pytlakowski* wr.

Wzór A.

Konkursy

na posady kierowników publicznych szkół powszechnych.

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z ubik.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga

Wzór B.

Unieważnienie ogłoszonych konkursów.

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . szkoły	Język wykładowy	Unieważnia się konkurs ogłosz.: na posadę	Unieważnia się konkurs ogłosz.: w Dz. Urz. Kur. O.S. Lw. Nr	Uwaga

7.

Kwalifikacje zawodowe nauczycieli szkół powszechnych.

Interpretacja art. 1. rozp. Prez. Rzpltej z dnia 6 marca 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 258.

Nr. I-15224/29. Ministerstwo W. R. i O. P. pismem z dnia 19 kwietnia 1929 r. Nr. II.-6220/29 wyjaśniło, iż przez „kursy nauczycielskie", wymienione w § 1, punkt b. rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 23 listopada 1928 w sprawie wykonania niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 881 [1]), należy rozumieć państwowe kursy nauczycielskie, których statut ogłoszony został w numerze 8 Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1928, poz. 134 [2]) względnie takie kursy nauczycielskie, które Ministerstwo oddzielnem zarządzeniem uzna za równoważne, nie zaś wyższy kurs nauczycielski, jako uzasadniający w myśl art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn 6 marca 1928 o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 258) tylko kwalifikacje dodatkowe.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Ig. Pytlakowski* wr.

8.

Duplikaty świadectw z ukończenia szkoły powszechnej.

Wyjaśnienie Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 30 kwietnia 1929 r. Nr. II.—12056/29

L. I-16503/29. Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśniło, że pisemne zeznania byłych nauczycieli, względnie protokolarne zeznania dwu innych wiarygodnych świadków, powinny radzie szkolnej powiatowej wystarczyć do wydania na tej podstawie zaświadczenia ogólnego (bez wymieniania cenzur z poszczególnych przedmiotów), ile klas ówczesnej szkoły ludowej pospolitej faktycznie dany petent ukończył.

Na zaświadczeniu tego rodzaju należy też zaznaczyć, dla jakich celów zostaje ono wydane oraz wymienić powód, dlaczego sporządzenie duplikatu świadectwa było niemożliwe.

Naczelnik Wydziału: (—) *M. Reiter.*

9.

Pomoc kancelaryjna i usługa biurowa.

Zarządzenie Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 13 maja 1929 r. Nr. I.—16008/29 do wszystkich rad szkolnych powiatowych.

Ministerstwo WR. i OP. rozporządzeniem z dnia 13 kwietnia 1929 r. Nr. II.-10715/29 oznajmiło, że kredyt na opłacenie pomocy kancelaryjnej (Dz. IV, R. 1, § 6, poz. 4) oraz ryczałt na utrzymanie porządku w biurach władz szkolnych I. instancji (Dz. IV, R. 1, § 5, poz. 3) pozostaje bez zmiany, ze względu na to, że budżet państwowy nie przewiduje żadnej podwyżki kredytu na bieżący rok budżetowy.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Ig. Pytlakowski* wr.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1929 r., str. 109/110.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1928 r., str. 389.

10.

Dostarczanie mieszkań nauczycielom szkół powszechnych przez gminy.

Pismo Min. Spraw Wewnętrznych z dnia 12 kwietnia 1929 r. Nr. S. S. 3118/I. do p. wojewodów.

W myśl obowiązujących w tym względzie przepisów gminy są obowiązane do dostarczania nauczycielom publicznych szkół powszechnych pomieszczeń mieszkalnych, za które mogą zasadniczo pobierać opłaty czynszowe.

Doszło jednak do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, że niektóre gminy żądają od nauczycieli publicznych szkół powszechnych zbyt wygórowanych czynszów za dostarczone im mieszkanie.

Wobec tego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zauważa, że ze względu na charakter stanowiska i pracy nauczycieli, jako szerzycieli oświaty nietylko szkolnej, co jest bezpośrednim ich obowiązkiem, ale także podejmowanej przez nich dobrowolnie oświaty pozaszkolnej oraz pracy na niwie społecznej, gminy jako bezpośrednio zainteresowane w tej pracy nauczycieli nie powinnyby z reguły żądać od nauczycieli czynszów za mieszkanie. Na wypadek zaś, gdyby te czynsze w wyjątkowych warunkach miały być pobierane, to nie powinny one zdaniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w żadnym razie przewyższać w swej wysokości norm dodatków na mieszkanie otrzymywanych przez nauczycieli.

Zechce Pan Wojewoda zarządzić wydanie stosownych zaleceń urzędom gminnym (magistratom).

Dyrektor Departamentu: (—) *Strzelecki.*

Zarządzenie Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 1 maja 1929 r. Nr. I.—15863/29.

Udziela się Panom Przewodniczącym Rad Szkolnych Powiatowych i Rady Szkolnej Miejskiej do wiadomości.

Zauważa się, że gminy mogą żądać opłat czynszowych tylko za mieszkania, które stanowią wyłączną własność gmin lub w wypadkach, w których gminy wynajmują dla nauczycieli mieszkania w budynkach osób prywatnych.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Ig. Pytlakowski* wr.

11.

Zwalczanie przez nauczycielstwo szkół powszechnych używania sacharyny.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 1 maja 1929 r. Nr. I.—15228/29 do wszystkich rad szkolnych powiatowych (miejskiej we Lwowie).

Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1927 o sztucznych środkach słodzących (Dz. Ust. Nr. 89, poz. 797) wprowadzono zakaz obrotu sacharyną na obszarze Rzeczypospolitej. Mimo formalnego zakazu nielegalny wyrób i sprzedaż sacharyny rozwija się w kraju na szeroką skalę, wyrządzając Skarbowi Państwa, nieuświadomionym konsumentom, oraz przemysłowi cukrowniczemu poważne szkody i straty.

Wedle otrzymanych przez Ministerstwo Skarbu informacyj głównymi konsumentami sacharyny mają być mniej zamożne warstwy, a w szczególności ludność wiejska w województwach wschodnich i południowych. Włościanie zaopatrują się w sacharynę podczas targów u agentów, krążących

wśród przyjezdnych. Ludność wiejska stosuje spożycie sacharyny w swoich domach z powodu braku należytego uświadomienia.

Akcja przeciwko nielegalnemu handlowi sacharyną może dać pomyślne wyniki, jeśli nauczycielstwo uświadomi przez szkoły ludność o szkodliwości używania sacharyny do celów jadalnych, i o korzyściach dla organizmu ludzkiego, płynących ze spożycia cukru i wyrobów cukrowych.

Szkoła może przez młodzież trafić do kół rodzinnych, nauka zaś przyrody i higjeny, a także nauka geografji przy omawianiu naszego przemysłu cukrowniczego nastręczy sposobność do omówienia szkodliwości używania sacharyny do celów jadalnych.

W związku z tem należy wydać dalsze potrzebne zarządzenia.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Ig. Pytlakowski* wr.

12.

Seminarjalny egzamin dojrzałości.

Rozp. Min. W. R. i O. P. z dnia 11 maja 1929 r. Nr. II.—12992/29.

L. I. K. N. 2653/29. Ministerstwo W. R. i O. P. zezwoliło na dopuszczenie do składania seminarjalnego egzaminu dojrzałości kandydatów, wykazujących się świadectwem ze złożonego w państwowej szkole średniej ogólno-kształcącej z polskim językiem nauczania egzaminu z zakresu 6 klas gimnazjalnych, uzyskanem dla celów wojskowych [1]). Kandydaci, zgłaszający się do seminarjalnego egzaminu dojrzałości na podstawie wspomnianego świadectwa, odpowiadają warunkom punktu 3 § 29 regulaminu tegoż egzaminu (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1925, Nr. 7, poz. 69 [2]).

Dyrektor Departamentu: *Wł. Żłobicki*, wr.

13.

Zniżki kolejowe.

Rozp. Min. W. R. i O. P. z dnia 10 maja 1929 r. Nr. II.—12147/29.

L. O-1004/29 Ministerstwo WR. i OP. wyjaśnia, iż w czasie feryj świątecznych wyznań prawosławnego i mojżeszowego dyrekcje szkół mogą wydawać młodzieży zaświadczenia, uprawniające do uzyskania zniżek kolejowych, o ile młodzież ta nie korzystała ze zniżek w czasie analogicznych świąt wyznania rzymsko-katolickiego.

Dyrektor Departamentu: *Wł. Żłobicki*, wr.

14.

Egzamin specjalny, uprawniający do odbycia skróconej służby wojskowej.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych z dnia 7 stycznia 1929 r., Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 215, w sprawie egzaminu specjalnego, którego złożenie z wynikiem pomyślnym może uprawniać do odbycia skróconej czynnej służby wojskowej.

Na podstawie ustępów przedostatniego i ostatniego art. 49 ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym, której tekst

---

[1]) Patrz poz. 14 „Egzamin specjalny".

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1925 r., str. 263.

jednolity ogłoszony został w załączniku do obwieszczenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 8 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 458) zarządza się, co następuje:

§ 1. Program, zakres wymagań i sposób składania egzaminu specjalnego, odpowiadającego co najmniej 6 klasom państwowej szkoły ogólnokształcącej, a uprawniającego do odbycia skróconej czynnej służby wojskowej, zawiera dołączony regulamin i program egzaminu.

§ 2. Osoby ze świadectwem egzaminu specjalnego, podlegające obowiązkowi odbycia czynnej służby wojskowej, będą mogły odbyć skróconą czynną służbę wojskową tylko w tym wypadku, jeśli zarządzenie Ministra Spraw Wojskowych, wydane w myśl art. 49 ustęp przedostatni ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. z r. 1928 Nr. 46, poz. 458) takie osoby do skróconej służby powoła.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia [1]).

Minister W. R. i O. P. (—) *Świtalski.*
Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski.*

Regulamin

egzaminu specjalnego, którego złożenie z wynikiem pomyślnym może uprawniać do odbycia skróconej czynnej służby wojskowej.

§ 1. Egzamin specjalny ma wykazać, czy kandydat osiągnął stopień wykształcenia i rozwoju umysłowego, odpowiadający ukończeniu co najmniej 6 klas państwowej szkoły średniej ogólnokształcącej.

§ 2. Komisje egzaminacyjne ustanawia kurator okręgu szkolnego w potrzebnej liczbie przy oznaczonych przez niego gimnazjach państwowych, podając do publicznej wiadomości miejsce urzędowania komisyj, terminy egzaminu oraz terminy składania podań o dopuszczenie do niego.

Egzaminy odbywają się co najmniej dwa razy do roku.

Przewodniczącego i członków komisji powołuje kurator z pośród dyrektorów i nauczycieli gimnazjów państwowych na okres lat trzech a w razie wakansu na resztę trzyletniego okresu.

W egzaminie mogą brać udział delegaci Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i kuratorjum okręgu szkolnego. Delegaci obecni na egzaminach nie biorą udziału w głosowaniu.

§ 3. Kandydat, pragnący przystąpić do zdawania egzaminu specjalnego, zwraca się z podaniem o dopuszczenie do egzaminu do jednej z komisyj egzaminacyjnych na terenie tego okręgu szkolnego, w którym zamieszkuje, lub w którym uczęszczał ostatnio do szkoły.

W podaniu należy zaznaczyć, z którego z trzech języków obcych nowożytnych: francuskiego, angielskiego lub niemieckiego kandydat życzy sobie być egzaminowany.

Do podania należy dołączyć:

1) metrykę urodzenia,

2) życiorys własnoręcznie napisany z dokładnem wskazaniem, gdzie kandydat się uczył, gdzie, kiedy i jakie składał egzaminy, oraz jak przygotowywał się do egzaminu,

---

[1]) 4 kwietnia 1929 r.

3) świadectwa szkolne, o ile je posiada,

4) wykaz lektury z języka polskiego,

5) kwit kasy skarbowej, świadczący o wpłaceniu taksy egzaminacyjnej, której wysokość określa się na 50 złotych,

6) dwie nienaklejone fotografje, zaopatrzone własnoręcznym podpisem, umieszczonym na podobiźnie,

7) świadectwo moralności, wystawione przez właściwe władze administracji ogólnej.

§ 4. Wskazanie w życiorysie danych niedokładnych może spowodować niedopuszczenie do egzaminu, zaś wskazanie danych niezgodnych z rzeczywistością może spowodować unieważnienie już wydanego świadectwa.

§ 5. Do egzaminu może być dopuszczony tylko taki kandydat, który w chwili rozpoczęcia egzaminu ma co najmniej 16 lat życia.

§ 6. Decyduje o dopuszczeniu kandydatów do egzaminu przewodniczący komisji, który może zwolnić kandydata od egzaminu z niektórych przedmiotów, na podstawie załączonych do podania świadectw szkolnych.

§ 7. Tematy egzaminów piśmiennych wyznacza przewodniczący komisji w porozumieniu z odnośnymi egzaminatorami.

§ 8. Egzamin specjalny obejmuje:

a) Egzaminy piśmienne:

1) z języka polskiego wypracowanie na temat zaczerpnięty z lektury polskiej lub ogólny; 2) z matematyki dwa zadania: jedno z algebry, drugie z geometrji; 3) z języka obcego nowożytnego wypracowanie w zakresie materjału, wskazanego w załączonym programie egzaminu; 4) egzamin z rysunku.

b) Egzaminy ustne:

1) z religji, 2) z języka polskiego, 3) z języka obcego nowożytnego, 4) z historji wraz z nauką o Polsce współczesnej, 5) z geografji, 6) z przyrodoznawstwa. 7) z fizyki, 8) z matematyki.

§ 9. Na wypracowanie z języka polskiego i zadanie z matematyki przeznacza się po 4 godziny, na inne egzaminy piśmienne po 2½ godziny, bez włączenia czasu, zużytego na zadawanie tematów. Pauz urządzać nie wolno.

§ 10. Przy egzaminie piśmiennym z języka polskiego kandydat ma prawo wybrać z pomiędzy wręczonych mu trzech tematów jeden.

§ 11. Kandydaci zdają egzaminy piśmienne pod kontrolą przewodniczącego lub nauczyciela danego przedmiotu, oraz w miarę potrzeby innych członków komisji, o ile liczba zdających jest większa niż 20.

§ 12. Kandydatom nie wolno mieć przy sobie papieru, książek, ani pomocy naukowych, prócz słownika na egzamin z języka obcego nowożytnego oraz przyborów rysunkowych na egzamin z matematyki i rysunku. Papier ostemplowany pieczęcią dyrekcji odnośnego gimnazjum otrzymują oni na egzaminie. Kandydat powinien oprócz wypracowania napisanego na czysto, oddać także bruljon wypracowania i wogóle zwrócić wszystkie otrzymane arkusze papieru. Jeżeli wypracowanie jest napisane porządnie t. j. bez poprawek, może być oddane bez przepisywania.

§ 13. Jeżeli kandydat podczas egzaminu piśmiennego korzysta z cudzej pracy, posługuje się niedozwolonemi środkami pomocniczemi lub innym w tem dopomaga, przewodniczący może bądź usunąć go od udziału w tym egzaminie, z prawem powtórzenia egzaminu w następnym terminie, bądź ocenić wypracowanie jako niedostateczne, bądź też pozbawić kandydata całkowicie prawa zdawania egzaminu specjalnego.

§ 14. Prace piśmienne kandydat oddaje przewodniczącemu, względnie nadzorującemu członkowi komisji, który, po podcyfrowaniu ich i zaznaczeniu poprawek wręcza je odpowiedniemu egzaminatorowi.

§ 15. Prace piśmienne ocenia naprzód egzaminator. Podkreśla on błędy, zaznaczając ich rodzaj na marginesie, a ocenę wyraża jednym ze stopni: bardzo dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny. Ocena winna być poparta uzasadnieniem, określającem zalety i braki wypracowania.

Wypracowanie z matematyki ocenia się jednym stopniem, chociaż polega na rozwiązaniu dwóch zadań (z algebry i geometrji).

§ 16. Przewodniczący komisji przegląda wszystkie wypracowania i ustala ostateczne oceny ich, przyczem może zmienić ocenę egzaminatora, motywując to na piśmie.

§ 17. W wypadkach: 1) kiedy przewodniczący przy ustalaniu ocen stwierdzi w wypracowaniu korzystanie z cudzej pracy lub posługiwanie się niedozwolonemi środkami pomocniczemi oraz 2) w wypadkach usprawiedliwionego odstąpienia kandydata lub niestawienia się na egzamin, przewidzianych niżej w § 35, — przewodniczący ma prawo zarządzić ponowne wykonanie wypracowań, przez poszczególnych kandydatów, wyznaczając dodatkowo w porozumieniu z odnośnym egzaminatorem nowe tematy.

§ 18. Po ustaleniu ocen należy pozostałym członkom komisji dać sposobność zapoznania się z wypracowaniami.

§ 19. Przed egzaminem ustnym komisja egzaminacyjna omawia i decyduje sprawę dopuszczenia kandydatów do egzaminu ustnego.

§ 20. Do egzaminu ustnego nie mogą być dopuszczeni kandydaci, którzy:

a) otrzymali z większości prac piśmiennych oceny niedostateczne, lub

b) w dwóch wypracowaniach wykazali rażącą nieudolność, względnie nie zaczęli ich pisać, lub

c) takąż nieudolność wykazali w wypracowaniu z języka polskiego.

§ 21. Na egzamin ustny należy przygotować w sali egzaminacyjnej: prace piśmienne kandydatów, teksty autorów polskich i obcych, mapy geograficzne i pomoce do innych przedmiotów egzaminu.

§ 22. Przed egzaminem przewodniczący dzieli kandydatów na grupy, z których każda zdaje jednego dnia.

§ 23. Czas trwania egzaminu ustnego (ze wszystkich przedmiotów) jednego kandydata nie powinien przekraczać dwóch godzin. Gdy kandydat jest zmęczony egzaminem, przewodniczący może zarządzić przerwe celem dania mu sposobności do wypoczęcia.

§ 24. Przewodniczący ustanawia kolejność przedmiotów egzaminu i określa czas trwania każdego z nich w granicach, zakreślonych § 23. Z danego przedmiotu egzaminuje powołany do tego członek komisji, względnie zastępca, wyznaczony przez przewodniczącego z pośród członków komisji

a tylko w wyjątkowych wypadkach z poza ich grona. Inni członkowie komisji mogą brać udział w egzaminowaniu tylko za zgodą przewodniczącego.

Przewodniczący ma prawo brać czynny udział w egzaminowaniu z każdego przedmiotu. To samo prawo przysługuje przedstawicielom Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i kuratorjum okręgu szkolnego, o ile są obecni na egzaminie.

§ 25. Ocenę odpowiedzi ustnej z danego przedmiotu ustala komisja egzaminacyjna po wysłuchaniu wniosku egzaminatora i wyraża ją jednym z czterech stopni: bardzo dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny.

§ 26. Bezpośrednio po egzaminie ustnym danej grupy kandydatów komisja egzaminacyjna ustala dla każdego z nich oceny ostateczne ze wszystkich przedmiotów egzaminu na podstawie: 1) wyniku egzaminów piśmiennych, 2) wyniku egzaminów ustnych, 3) opinji członków komisji o wyrobieniu umysłowem kandydata. Oceny te komisja wyraża zapomocą czterech stopni, wymienionych w § 25.

§ 27. Od uchwały komisji o wyniku ostatecznym egzaminu przewodniczący ma prawo odwołać się do kuratora, który, na podstawie protokółów i wypracowań piśmiennych kandydata, rozstrzyga sprawę ostatecznie.

§ 28. Po zakończeniu narady i podpisaniu protokółów egzaminu przez członków komisji przewodniczący ogłasza kandydatom danej grupy ostateczny wynik egzaminu. W wypadku, przewidzianym w § 27, kandydat otrzymuje tylko wiadomość, że sprawa jego idzie do rozstrzygnięcia do kuratora, bez żadnych szczegółowych oświetleń.

§ 29. Kandydat zdał egzamin specjalny odpowiadający 6 klasom państwowej szkoły średniej ogólnokształcącej, jeżeli ogólny wynik egzaminu jest co najmniej dostateczny, to jest, jeżeli ze wszystkich przedmiotów zdający otrzymał oceny ostateczne, nie niższe od dostatecznych.

W wypadkach, gdy kandydat ma z jednego przedmiotu ocenę niedostateczną, nie wykazał jednak w tym przedmiocie zupełnego braku wiadomości, a zato, zdając z innych przedmiotów, otrzymał co najmniej dwie oceny dobre lub bardzo dobre, komisja może uznać ogólny wynik egzaminu za dostateczny.

Przepis, zawarty w ustępie drugim tego paragrafu, nie dotyczy języka polskiego, z którego ostateczna ocena niedostateczna decyduje o ogólnym niedostatecznym wyniku egzaminu.

§ 30. Na posiedzeniach komisji egzaminacyjnej wszelkie wnioski zapadają większością głosów członków, uprawnionych do głosowania w danej sprawie. W razie równości głosów rozstrzyga zdanie, za którem opowiedział się przewodniczący.

§ 31. Członkowie komisji, którzy egzaminują tylko niektórych kandydatów, głosują tylko w sprawach dotyczących tych kandydatów.

§ 32. Uchwały komisji mogą być powzięte przy obecności co najmniej 2/3 liczby wszystkich członków komisji, uprawnionych do głosowania w danej sprawie.

§ 33. Członków komisji egzaminacyjnej obowiązuje tajemnica co do przebiegu egzaminów i treści obrad komisji.

§ 34. Świadectwo egzaminu specjalnego podpisują wszyscy członkowie komisji egzaminacyjnej, którzy głosowali przy egzaminie danego kandydata.

§ 35. Odstąpienie od egzaminu lub niestawienie się na egzamin w którejkolwiek fazie jego przebiegu jest równoznaczne z niezdaniem go, o ile nie zostało należycie usprawiedliwione chorobą lub inną poważną przyczyną; w tych wypadkach kandydat powinien usprawiedliwić się na piśmie niezwłocznie, a najpóźniej przed zakończeniem urzędowania komisji egzaminacyjnej, załączając odpowiednie zaświadczenia. Komisja egzaminacyjna rozstrzyga, czy przytoczone powody są wystarczające i ewentualnie wyznacza termin zdawania bądź całego egzaminu, bądź brakujących części egzaminu.

§ 36. W razie pomyślnego wyniku egzaminu przewodniczący komisji wydaje kondydatowi świadectwo egzaminu specjalnego według ustalonego wzoru, opatrzone pieczęcią tego gimnazjum, przy którem jest czynna dana komisja.

§ 37. Z czynności komisji egzaminacyjnej należy spisać następujące protokóły:

1) protokół z każdego egzaminu piśmiennego, do którego dołącza sie wypracowania,

2) protokół z posiedzenia, poświęconego sprawie dopuszczenia zdających do egzaminów ustnych,

3) protokóły w sprawie ostatecznych wyników całego egzaminu.

Protokóły powyższe powinny być podpisane przez wszystkich członków, biorących udział w danym egzaminie lub naradzie. Są one przechowywane w szkole, przy której czynna była komisja.

§ 38. Egzamin specjalny można zdawać najwyżej 3 razy.

§ 39. Przewodniczący po zakończeniu każdej trzyletniej kadencji składa sprawozdanie kuratorowi okręgu szkolnego.

§ 40. Członkowie komisji egzaminacyjnej pobierają za swą pracę wynagrodzenie w wysokości, oznaczonej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 41. Świadectwo, o którem mowa w § 36, nie daje prawa wstępu do klasy VII-mej szkoły średniej ogólnokształcącej ani wogóle żadnych uprawnień [1]), wyjąwszy uprawnienie do skróconej czynnej służby wojskowej, i to tylko w wypadku wydania przez Ministra Spraw Wojskowych specjalnego zarządzenia w tej sprawie.

Program egzaminu specjalnego,

którego złożenie z wynikiem pomyślnym może uprawniać do odbycia skróconej służby wojskowej.

Religja rzymsko-katolicka.

Historja Biblijna Starego Testamentu i Nowego Testamentu. Katechizm. Liturgika, historja Kościoła katolickiego w zarysie.

Język polski.

Kandydat winien:

1) poprawnie i biegle władać językiem polskim w słowie i w piśmie

2) rozumieć podstawowe właściwości w zakresie gramatyki i stylistyki współczesnego języka literackiego,

---

[1]) Patrz poz. 12 w niniejszym numerze Dz. Urz. Kur. O. S. Lw.

3) umieć czytać z należytem rozumieniem prozaiczne i poetyckie utwory średniego stopnia trudności,

4) wykazać znajomość wskazanych poniżej arcydzieł literatury,

5) orjentować się w dziejach najważniejszych prądów literackich w Polsce.

Lektura: Kochanowski: „Treny" lub kilka pieśni lub „Odprawa posłów greckich".
K. Brodziński: „Wiesław".
A. Mickiewicz: „Grażyna", „Pan Tadeusz", III. cz. „Dziadów" (ważniejsze sceny).
Słowacki: „Lilla Weneda".
A. Fredro: „Zemsta".
Orzeszkowa — wybór nowel.
Konopnicka — wybór nowel.
Sienkiewicz — wybór nowel.
Sienkiewicz — „Ogniem i mieczem".
Sienkiewicz — „Krzyżacy".
Prus: „Lalka" lub Sienkiewicz: „Quo vadis".
L. Kubala: „Szkice historyczne" (wybór).

Z literatury powszechnej: Homer „Iljada" i „Odyssea" (w skróceniu).
Moljer: „Skąpiec".

Utwory napamięć: Pieśń Legjonów: „Jeszcze Polska nie zginęła". Wybrane urywki z utworów Mickiewicza i z utworów doby pomickiewiczowskiej (np. z utworów Asnyka).

Jezyk nowożytny obcy.

(j. francuski, angielski, niemiecki — do wyboru).

Kandydat winien umieć poprawnie w obcym języku odpowiadać na zadawane mu pytania w zakresie najprostszych zjawisk życia codziennego oraz zdawać krótko sprawę (piśmiennie i ustnie) z przeczytanych ustępów.

Historja.

(wraz z nauką o Polsce współczesnej).

a) Kandydat winien wykazać — na podstawie odpowiedniego doboru faktów o znaczeniu ogólniejszem, a poznanych dostatecznie szczegółowo, — znajomość i rozumienie istniejących stosunków politycznych, społecznych, kuturalnych i gospodarczych narodu polskiego na tle dziejów powszechnych.

Zakres materjału:

Dzieje starożytne: Wschód, Grecja i Rzym. Z epoki średniowiecza prehistorja Polski, Rzym, Bizancjum, Mekka jako trzy średniowieczne ogniska kulturalne. Cesarstwo a papiestwo. Budowa państwa polskiego, rozwój jego. Wyprawy krzyżowe i ich skutki. Podboje tureckie. Czasy nowożytne. Wielkie odkrycia geograficzne. Odrodzenie i reformacja religijna. Wiek mocarstwowy w Polsce. Polska w czasie przewagi Francji na Zachodzie, a Turków na Wschodzie. Równowaga polityczna Europy w oparciu o militaryzm absolutnych monarchij a anarchja możnowładcza w Polsce. Nowe ideje polityczne w świecie i ich realizacja. Rozbiory Polski. Stan polityczny ziem polskich po rozbiorach. Główne wyprawy

Napoleona i znaczenie jego. Kongres Wiedeński. Powstanie listopadowe w Polsce. Wiosna narodów 1848. Powstanie styczniowe w Polsce. Wojna francusko-pruska. Walka z zaborcami w Polsce. Wielka wojna europejska i znaczenie jej dla sprawy polskiej. Traktat Wersalski.

b) Kandydat winien wykazać znajomość ustroju społecznego Polski, rozumieć, co to jest państwo, państwowość polska dawniej a dzisiaj, orjentować się co do obecnego ustroju Państwa Polskiego, życia politycznego, znaczenia prawa, kultury i cywilizacji oraz obowiązków obywatela polskiego — w związku z dzisiejszem położeniem geograficznem Polski i stanem gospodarczym świata i Polski.

Geografja.

Kandydat winien wykazać znajomość najważniejszych rzeczy i zjawisk, związanych z ziemią, przedewszystkiem z ziemią polską, w ich wzajemnym związku konkretnym i z podkreśleniem zjawisk przystosowania człowieka do warunków fizycznych i biogeograficznych powierzchni ziemi.

Przyrodoznawstwo.

Kandydat winien wykazać znajomość życia organizmu w związku z jego budową i w zależności od środowiska na przykładach konkretnych roślin i zwierząt oraz znać monografję organizmu człowieka.

Fizyka.

Kandydat winien ujawnić elementarną znajomość: zasad dynamiki, własności cieczy i gazów, termometrji i kalorymetrji oraz dokładniejszą znajomość podstawowych zjawisk z nauki o prądzie elektrycznym wraz z ważniejszemi zastosowaniami praktycznemi, wreszcie — zasad optyki geometrycznej.

Matematyka.

A. Arytmetyka i algebra.

Liczby całkowite. Ułamki zwyczajne. Ułamki dziesiętne. Układ miar metrycznych. Wprawa w rozwiązywaniu zadań z uwzględnieniem stosunków handlowych, obliczeń z dziedziny przedmiotów nauki i t. d.

Użycie nawiasów. Wzór algebraiczny. Zasadnicze prawa arytmetyki.

Liczby względne.

Cztery działania na jednomianach i wielomianach (z wyjątkiem dzielenia wielomianu przez wielomian). Potęgowanie jednomianów. Przypadki szczególne mnożenia wielomianów. Ułamki algebraiczne.

Pojęcie funkcji; wykresy.

Równania i układy równań stopnia pierwszego (układanie i rozwiązywanie). Funkcja linjowa. Nierówność pierwszego stopnia. Rozwiązanie graficzne i dyskusja układu dwu równań linjowych. Łatwe przykłady dyskusji zadań, których rozwiązanie prowadzi do równań stopnia pierwszego.

Przybliżenia liczbowe. Wyciąganie pierwiastka kwadratowego z liczb. Pojęcie ogólne liczby niewymiernej w związku z mierzeniem odcinków. Działania na wyrażeniach pierwiastkowych.

Równanie stopnia drugiego (układanie i rozwiązywanie). Wyróżnik. Znaki pierwiastków. Trójmian kwadratowy, jego wykres, własności. Nierówność stopnia drugiego. Najprostsze przykłady dyskusji zadań, których rozwiązanie prowadzi do równania kwadratowego.

Rozwiązywanie układów dwu równań: 1 i 2 stopnia, oraz łatwych układów 2 równań stopnia 2-go. Rozwiązywanie łatwych równań niewymiernych.

Postęp arytmetyczny i geometryczny skończony.

B. Geometrja.

Pojęcia wstępne.

Równość odcinków, kątów i trójkątów. Symetrja w płaszczyźnie.

Proste równoległe. Równoległoboki. Trapez.

Koło. Kąty w kole.

Podstawowe konstrukcje geometryczne.

Równoważność wielokątów.

Mierzenie odcinków. Proporcjonalność odcinków. Jednokładność i podobieństwo. Związki miarowe w trójkącie prostokątnym i dowolnym. Potęga punktu względem koła. Wielokąty foremne. Funkcje trygonometryczne kąta ostrego.

Obliczanie pól wielokątów.

Długość okręgu i pole koła.

Umiejętność rozwiązywania zadań konstrukcyjnych, zwłaszcza metodą miejsc geometrycznych.

Proste i płaszczyzny w przestrzeni; równoległość, prostopadłość. Kąty dwścienne. Kąty bryłowe.

Rzut ukośny równoległy.

Wielościany wypukłe; graniastosłupy, ostrosłupy. Pola powierzchni wielościanów. Obliczanie objętości graniastosłupów. Objętość ostrosłupa.

Walec obrotowy, stożek obrotowy, kula. Pola powierzchni oraz objętości tych brył. Pole powierzchni bocznej odcinka kulistego i warstwy kulistej; objętość wycinka kuli.

Uwaga: Nie są wymagane dowody wzorów, wyznaczających: długość okręgu, pole koła, objętość ostrosłupa, wskazane pola powierzchni i objętości brył obrotowych. Kandydaci winni jednak umieć swobodnie i wprawnie stosować te wzory, równie jak inne, w odpowiednich zadaniach.

Rysunek.

Kandydat winien wykazać umiejętność rysowania z natury z uwzględnieniem światłocienia, niezbyt trudnych przedmiotów, np. sprzętów, naczyń, przyrządów, kwiatów, zwierząt wypchanych, fragmentów wnętrz i t. p.

Zwracać uwagę należy przedewszystkiem na oddanie charakteru całości i ustosunkowanie szczegółów.

15.

Mieszkania służbowe.

Wymiar czynszów z chwilą wypowiedzenia.

Rozp. Min. W. R. i O. P. z dnia 13 marca 1929 r. Nr. I. Prez. 1632/29.

L. O—538/29. Ministerstwo Robót Publicznych pismem z dnia 5 marca 1929 Nr. X. 332/29 przesłało następujące wyjaśnienia w sprawie obliczania czynszów za mieszkania służbowe z chwilą wypowiedzenia mieszkania:

„Nastręczają się wątpliwości, jakie należy pobierać opłaty za mieszkania służbowe po rozwiązaniu stosunku służbowego ze zwolnionym ze służby państwowej funkcjonarjuszem, który zajmuje mieszkanie służbowe w ciągu okresu trzechmiesięcznego, przewidzianego w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 roku (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 540 [1]) a w szczególności:

1) w jakiej wysokości powinni opłacać czynsz do czasu zupełnego zwolnienia mieszkania funkcjonarjusze, przeniesieni w stan spoczynku, albowiem do emerytów nie stosuje się art. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 1 października 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90) [2]), mówiący o opłacaniu czynszu za mieszkania służbowe w wysokości dodatku mieszkaniowego.

2) w jakiej wysokości powinni opłacać czynsz funkcjonarjusze przeniesieni do innej miejscowości, do której przywiązany jest dodatek mieszkaniowy w wysokości większej lub mniejszej od dotychczasowego.

3) w jakiej wysokości ma być opłacany czynsz w tym wypadku, gdy funkcjonarjusz częściowo zwolni mieszkanie, pozostawiając wszakże część tego mieszkania do użytku swej rodziny lub dla przechowania rzeczy.

Zdaniem Ministerstwa Robót Publicznych wątpliwości powyższe należy rozstrzygnąć w ten sposób, aby od funkcjonarjusza, zwolnionego ze służby państwowej lub przeniesionego do innej miejscowości pobierać czynsz w dotychczasowej wysokości, odpowiednia redukcja czynszu możliwa jest tylko od chwili, gdy funkcjonarjusz zwolni taką część mieszkania, która nadaje się do użytku jako osobne mieszkanie, lub też od chwili, gdy pewna część mieszkania zostanie objęta przez następcę, któremu mieszkanie to zostanie nadal przydzielone. O ile część mieszkania objęta zostanie przez

---

[1]) Dz. Urz. K. O. S. Lw. z 1926 r., str. 414.

[2]) *§ 2. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 października 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 849.* Wojskowi i funkcjonarjusze państwowi, którzy z tytułu swej służby mieszkają w przydzielonych im mieszkaniach służbowych, opłacają za te mieszkania komorne w wysokości dodatku na mieszkanie, przysługującego im na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 lipca 1924 r. w sprawie dodatku na mieszkanie (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 673).

Za mieszkania służbowe uważać należy mieszkania przydzielone przez władze przełożone funkcjonarjuszom państwowym i wojskowym zawodowym:

a) dla wykonywania czynności służbowych, związanych z danym gmachem.

b) ze względu na szczególny charakter czynności służbowych, wymagających zajmowania mieszkania w ściśle określonym gmachu.

Szczegółowe listy mieszkań służbowych ustalą właściwi ministrowie w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

następcę, każdy z obu posiadaczów płaci taką część swego dodatku mieszkaniowego, jaka odpowiada stosunkowi zajętej przezeń części do całości mieszkania, o ile zaś zostanie zwolniona część mieszkania, mogąca stanowić mieszkanie oddzielnie, to chociażby zwolniona część nie została przez kogo innego objęta, funkcjonarjusz, który mieszkanie to zwolnił, płaci nadal ze swego dodatku mieszkaniowego taką tylko część, jaka odpowiada stosunkowi części nadal zajmowanej do powierzchni całości mieszkania. Wszelkie spory rostrzyga ostatecznie władza, przydzielająca mieszkania [1]). Zmiana wysokości czynszu może nastąpić tylko poczynając od 1-go tego miesiąca, który następuje po zwolnieniu części mieszkania".

p. o. Dyrektora Departamentu: (—) *W. Kiliński* ppłk. dypl.

Sposób obliczania czynszów.

Rozp. Min. Robót Publ. z dn. 31 października 1928 r. L. II. 2145/28.

(Pismo Urzędu Wojewódzkiego Lwowskiego, Dyrekcji Robót Publ., z dnia 12 grudnia 1928 r. L. D. R. P. III—4664/1928).

Urzędy podległe Ministerstwu Robót Publicznych obliczają czynsze za mieszkania, otrzymane przez funkcjonarjuszów państwowych od Skarbu Państwa w naturze, przyjmując za podstawę tego obliczenia powierzchnię pokoi mieszkalnych, ewentualnie z dodatkiem powierzchni ubikacyj niemieszkalnych, przekraczającej 25% powierzchni opłacie podlegającej, — przyczem powołują się na ustęp pierwszy punktu B. § 4. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 października 1924 r. o opłatach za mieszkania. zajmowane przez funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych w budynkach państwowych, przez Skarb Państwa wynajętych lub administrowanych (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 849) oraz na okólnik Ministerstwa Robót Publicznych z 18 grudnia 1924 r. L. IX. Z. 3500.

Odnośny przepis rozporządzenia głosi, że „wysokość podstawowego komornego" ustala się „od jednego metra kwadratowego powierzchni użytkowej w rozumieniu art. 4 i 6 ustawy o ochronie lokatorów".

Wspomniane zaś artykuły ustawy o ochronie lokatorów ustalają kategorje mieszkań, a mianowicie: jedno i dwupokojowe, trzypokojowe i t. d. ze względu na odrębną wysokość dopuszczalnego kwartalnego wzrostu komornego dla poszczególnych rodzajów mieszkań i postanawiają przytem, że każde poszczególne mieszkanie zalicza się do pewnej kategorji wyłącznie w zależności od ilości pokoi mieszkalnych. Ani art. 4 ani art. 6 ustawy o ochronie lokatorów nie podają zatem sposobu określenia powierzchni użytkowej. Powołanie się więc we wspomnianem rozporządzeniu Rady Ministrów na art. 4 i 6 ustawy o ochronie lokatorów nie jest zrozumiałem, a w żadnym razie nadawane mu znaczenie nie jest uzasadnione.

W domach, podlegających ustawie o ochronie lokatorów, wysokość podstawowego komornego za mieszkania zależna jest bowiem od całej użytkowej powierzchni mieszkań, a więc zarówno od powierzchni pokoi mieszkalnych jak i powierzchni pomieszczeń ubocznych, gdyż podstawowe komorne uzależnia się od komornego przedwojennego, a przy ustaleniu komor-

---

[1]) Porównaj rozp. z dnia 5 czerwca 1928 r. Nr. O. Prez. 3595/28. Dz. Urz. K. O. S. Lw. z 1928 r., str. 505.

nego przedwojennego niewątpliwie była brana pod uwagę wartość zarówno pokoi mieszkalnych, jak i innych pomieszczeń, wchodzących w skład wynajmowanych mieszkań. A ponieważ z intencji wspomnianego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów wynika, że przy ustaleniu wysokości opłat za mieszkania, przydzielane funkcjonarjuszom państwowym w naturze, powinny być stosowane zasady ustawy o ochronie lokatorów, oczywiście o ile rozporządzenie nie zawiera postanowień odmiennych, przeto przy ustalaniu czynszu za omawiane mieszkania powinna być brana pod uwagę cała użytkowa powierzchnia, a więc zarówno powierzchnia pokoi mieszkalnych jak i powierzchnia pomieszczeń ubocznych, jak kuchnia, przedpokoje i t. p. W przeciwnym razie trudnoby znaleźć było dostateczne uzasadnienie dla poglądu, wedle którego n. p. używanie kuchni, przydzielonej funkcjonarjuszowi jako jedynej ubikacji mieszkalnej, miałoby podlegać opłacie, natomiast stawałoby się bezpłatnem z chwilą przyłączenia do niej pokoju. Konsekwencja taka byłaby zresztą sprzeczna z art. 8 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), którego intencją jest, by poza określić się mającemi osobno wypadkami zwolnienia od opłaty za mieszkania w naturze, była uiszczana opłata, jako wartość całkowitego mieszkania.

O powyższem komunikuje się Panom Wojewodom i Panu Komisarzowi Rządu na m. st. Warszawę do wiadomości i ścisłego stosowania.

Równocześuie uchyla się okólnik Ministerstwa Robót Publicznych z dnia 18 grudnia 1924 r. L. IX. Z. 3500[1]) w tej części, w której ustala sposób obliczenia użytkowej powierzchni, jako podstawy do obliczenia czynszu za mieszkania, i w której określa pomieszczenia, niepodlegające opłacie.

Minister (—) podpis.

Rozp. Min. Robót Publ. z dn. 7 grudnia 1928 r. L. XV. 5189/28.

W ślad za okólnikiem z dnia 31 października 1928 r. L. II. 2145/28 w sprawie sposobu obliczania czynszu za mieszkania, otrzymane przez funkcjonarjuszów państwowych od Skarbu Państwa w naturze, Ministerstwo Robót Publicznych poleca wskutek przedstawienia jednego z podwładnych urzędów, aby podane w powołanym okólniku zasady obliczenia czynszu stosować od 1 stycznia 1929 r.

Minister (—) podpis.

Rozp. Min. Robót Publ. z dn. 22 grudnia 1928 r. L. XV. 5487/28.

L. O—538/29. W ślad za okólnikiem z dnia 31 października 1928 r. L. II—2145/28 w sprawie sposobu obliczania czynszu za mieszkania, otrzymane przez funkcjonarjuszów państwowych od Skarbu Państwa w naturze, Ministerstwo Robót Publicznych wyjaśnia, że jako powierzchnię użytkową w rozumieniu § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 października 1924 o opłatach za mieszkania, zajmowane przez funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych w budynkach państwowych, przez Skarb

---

[1]) Patrz: „Zarząd budynków państwowych..." na str. 76/77. Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1928 r. p. ad 3.

Państwa wynajętych lub administrowanych (Dz. Ust. R. P. Nr. 90, poz. 849) należy zaliczać powierzchnie pokoi mieszkalnych, pokoi dla służby, kuchni, przedpokoi i holi; nie zalicza się natomiast do takiej powierzchni balkonów, werand, spiżarni, łazienek, ustępów, sieni i t. p.

Minister: (—) Podpis.

Uporządkowanie spraw komornego w budynkach państwowych.

Rozp. Min. W. R. i O. P. z dnia 15 stycznia 1929 r. Nr. I. Prez. 266/29.

Nr. O—132/29. Poszczególne urzędy wojewódzkie donoszą Ministerstwu Robót Publicznych, że czynsze za mieszkania funkcjonarjuszów państwowych, zajmujących lokale w domach państwowych, lub przez Państwo administrowanych, wpływają do kas skarbowych z tak znacznem opóźnieniem a nawet zwłoką, że powstają bardzo znaczne zaległości, z których odnośni funkcjonarjusze nie mogą wybrnąć. Należałoby sprawy takie kierować do sądów o wyegzekwowanie czynszów, co nie jest pożądane.

Wobec tego, celem zapobieżenia powyższemu stanowi, zarządzam wskutek pisma Ministerstwa Robót Publicznych ze stycznia r. b. L. Dz. X—3539/28, aby wszystkie władze, urzędy i szkoły, podległe Ministerstwu W. R. i O. P., wypłacające pobory, potrącały przy ich wypłacie należności czynszowe oraz raty zaległości czynszowych w wysokościach ustalonych przez odnośne terytorjalnie właściwe urzędy wojewódzkie (dyr. rob. publ.). Ministerstwo Robót Publicznych ze swej strony wydaje jednocześnie podległym sobie urzędom polecenie, aby podały wysokość tych kwot do wiadomości władz i urzędów, asygnujących pobory funkcjonarjuszom państwowym, zajmującym lokale w budynkach państwowych lub przez Państwo administrowanych.

Wyjaśniam, że powyższy system potrącania zgodny będzie z postanowieniami art. 8 ustawy z dnia 9 października 1923 roku o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924 ex 1923) i jest już z powodzeniem stosowany przez niektóre urzędy wojewódzkie.

Analogiczne zarządzenia należy wydać podległym władzom, urzędom i szkołom.

Podsekretarz Stanu: *Sł. Czerwiński*, wr.

Opłaty podatków za mieszkania służbowe.

Pismo Min. Robót Publ. (Dep. 3.) z dnia 19 grudnia 1928. L. Dz. X. 3447/28

L. O—40/29. (Pismo Urz. Woj. Lw. — Dyr. Robót Publ. — z dnia 29 grudnia 1928. L. D. R. P. 5422/28).

W sprawie podatków od mieszkań służbowych, w gmachach państwowych i przez Skarb Państwa wynajętych, oznajmia Ministerstwo Robót Publicznych po uzgodnieniu sprawy z Ministerstwem Skarbu, co następuje:

Na podstawie przepisu art. 3, punkt 3, ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o podatku od lokali (Dz. U. Nr. 94, poz. 550) wolne od obowiązku opłacania podatków są lokale zajmowane przez urzędy i instytucje państwowe na cele biurowe.

Natomiast lokale w gmachach państwowych i przez Skarb Państwa wynajętych, przeznaczone na mieszkania urzędników, podlegają opodatkowaniu na zasadach ogólnych, nawet w wypadkach gdy czynsz dzierżawny za odnośny lokal opłaca Skarb Państwa (mieszkania reprezentacyjne wojewodów), przyczem do zapłaty podatku od lokalu, obowiązana jest osoba zajmująca lokal, to jest faktycznie korzystająca z niego jak ze zwykłego mieszkania.

(—) Podpis: Dyrektor Departamentu.

16.

Towarzystwa upiększania miast.

Okólnik Nr. 73 Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 8 maja 1928 r. Nr. AP. 4220/1. do wojewodów.

Akcja prowadzona od szeregu miesięcy przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w celu stworzenia dla ludności lepszych i znośniejszych warunków bytu pod względem zdrowotnym i estetycznym, która osiągnęła już szereg dodatnich wyników, nie może stale się opierać jedynie na działalności władz państwowych i komunalnych. Dla rozwinięcia i przeprowadzenia jej w całej pełni konieczne jest umożliwienie jak najszerszym warstwom ludności wzięcia w niej udziału i współdziałania z władzami w tych tak ważnych dla całego społeczeństwa usiłowaniach.

Z powyższych względów Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zamierza w najbliższym czasie zainicjować i poprzeć tworzenie się narazie tylko w miastach (przedewszystkiem powiatowych) towarzystw, któreby miałyby na celu wpływanie na ich rozwój pod względem zdrowotnym i estetycznym i współdziałania w tym kierunku z władzami państwowemi i samorządowemi.

Towarzystwa takie nosiłyby nazwę „Towarzystwo upiększenia miasta ...." i zakres ich działalności w głównych zarysach byłby następujący:

1) Wpajanie przez odpowiednią propagandę i zachęcanie zamiłowania do czystości, estetyki i higjeny wśród mieszkańców miasta, inicjowanie i popieranie ozdabiania okien, balkonów i podwórz kwiatami i roślinami, popieranie estetycznego urządzania wystaw sklepowych, szyldów, reklam świetlnych i t. p.

2) Podejmowanie inicjatywy i popieranie sadzenia drzew na ulicach i placach, zakładania skwerów, kwietników i plantacyj, opieka nad temi urządzeniami i t. p.

3) Uprawianie propagandy w prasie w kierunku przypominania ludności, że jest moralnym obowiązkiem każdego w zakresie swej możności przyczyniać się do upiększenia i uzdrowotnienia warunków bytu swego i swych współobywateli.

4) Przedstawianie właściwym władzom (tak państwowym, jak i samorządowym) potrzeb miasta pod względem zdrowotnym i estetycznym, czynienie starań tak u władz jak i u ogółu mieszkańców, aby w miarę sił i możności dbano o piękno, rozwój i zdrowie miasta oraz współdziałanie z władzami w tych sprawach.

W poszczególnych wypadkach do zakresu działania towarzystw należałoby również ułatwianie obcym zwiedzanie miasta i udzielanie im informacyj o rzeczach, godnych widzenia.

Towarzystwa miałyby prawo urządzania konkursów i wydawania nagród honorowych n. p. za najładniej urządzone okna i balkony lub wystawy sklepowe, za najestetyczniej i najporządniej utrzymane domy i podwórza i t. p., przyczem mogłyby podawać wyniki konkursów i nazwiska nagrodzonych osób do wiadomości publicznej, umieszczać tabliczki z odpowiednim napisem na wyróżnionych domach i sklepach i t. p.

Członkowie towarzystw opłacaliby składki bardzo niskie, tak, aby jak najszerszym kołom ludności dać możność wzięcia w nich udziału. Poza tem mogłyby być członkami honorowymi i te osoby, które położyłyby zasługi w zakresie celów towarzystw. Członkowie mieliby prawo do noszenia odznaki, a po dłuższym czasie należenia do towarzystwa lub w razie specjalnie wydatnej działalności otrzymywaliby dyplomy honorowe i zostaliby zapisani do złotej (pamiątkowej) księgi towarzystwa.

Na czele towarzystwa winna stać w charakterze protektora, względnie prezesa honorowego, osoba, zajmująca w życiu miejscowem wybitne stanowisko społeczne, czy urzędowe (n. p. starosta), która przez swe stanowisko i wpływy w społeczeństwie będzie mogła skutecznie opiekować się towarzystwem i popierać jego działalność.

Podając powyższe do wiadomości Panów, zaznaczam, że Ministerstwo opracowuje wzór statutu dla tego rodzaju towarzystw, który w najbliższym czasie prześle Panom, poczem będzie można przystąpić do popierania akcji tworzenia towarzystw.

Zauważam, że udział inicjatywy społecznej w pracy Rządu nad uzdrowieniem i upiększeniem kraju może dać jak najkorzystniejsze wyniki, z drugiej zaś strony działalność towarzystw będzie się mogła rozwinąć celowo i pożytecznie tylko wówczas, jeśli władze okażą im jak najszersze i najżyczliwsze poparcie i opiekę, oraz będą się stale interesować tą działalnością. Poparcie to winno znaleźć wyraz również w jak najliczniejszym udziale w towarzystwach urzędników państwowych i samorządowych w charakterze członków.

Nie wątpię, że Panowie Wojewodowie i Starostowie oraz władze samorządowe wykażą odpowiednie zainteresowanie tą sprawą i poczynią wszelkie zależne od nich kroki, aby zapoczątkowana obecnie akcja mogła się należycie rozwinąć i dać odpowiednie wyniki.

Zechcą Panowie porozumieć się również z naczelnikami innych władz na powierzonym Panom obszarze, w celu uzyskania z ich strony odpowiedniego współdziałania i zainteresowania tą sprawą podległych im urzędników.

Minister: *Sławój Składkowski*, wr.

Zarządzenie Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 1 czerwca 1928 r. Nr. O.—1101/28.

Radom szkolnym powiatowym (miejskiej we Lwowie), oraz dyrekcjom wszystkich zakładów naukowych nadesłany przy piśmie Urzędu Wojewódzkiego Lwowskiego z dnia 21 maja 1928 r. Nr. 8613/28 okólnik Min. Spraw Wewnętrznych podaję do wiadomości w celu współdziałania w akcji upiększenia kraju.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Ig. Pytlakowski*, wr.

Organizacja szkół.

Szkoły powszechne.

Pan Kurator przyznał prawa publicznych szkół powszechnych na rok szkolny 1928/29:

1) rozporządzeniem z dnia 18 maja 1929 r. Nr. I. 9421/29 Prywatnej Szkole Powszechnej Żeńskiej SS. Urszulanek w Stanisławowie.

2) rozporządzeniem z dnia 18 maja 1929 r. Nr. I. 13854/29 7-mio klasowej Prywatnej Szkole Powszechnej w Drohobyczu, utrzymywanej przez Konwent SS. Bazyljanek w Drohobyczu.

3) rozporządzeniem z dnia 21 maja 1929 r. Nr. I. 17236/29 Prywatnej Szkole Powszechnej Ewangelickiej z niemieckim językiem nauczania, utrzymywanej przez Gminę Ewangelicką we Lwowie.

4) rozporządzeniem z dnia 21 maja 1929 r. Nr. I. 16781/29 Prywatnej 4-ro klasowej Szkole Powszechnej p. Olgi Żychowiczowej we Lwowie.

Szkolnictwo zawodowe.

Pan Kurator O. S. Lw. udzielił:

1) rozporządzeniem z dnia 28 marca 1929 r. Nr. III. 1920/29 p. Eligjuszowi Marcinkowi w Rzeszowie (ul. Szpitalna 328) zezwolenia na otwarcie i prowadzenie w Rzeszowie przy ul. Szpitalnej Nr. domu 328 prywatnych kursów pod nazwą: Kurs Pisania na Maszynach Eligjusza Marcinka w Rzeszowie.

2) rozporządzeniem z dnia 4 maja 1929 r. Nr. III. 1509/29 Naukowej Organizacji Gorzelnictwa (Muzeum Przemysłu i Rolnictwa, Ośrodek Lwów, w Izbie Handlowej i Przemysłowej we Lwowie) zezwolenia na otwarcie i prowadzenie we Lwowie, przy ul. Bourlarda Nr. domu 5, prywatnych kursów dokształcających dla kierowników gorzelń pod nazwą: Kursy Dokształcające dla Kierowników Gorzelń Naukowej Organizacji Gorzelnictwa we Lwowie.

Książki. Czasopisma.

Oświata i wychowanie.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 27 maja 1929 r. Nr. O.—1038/29 do dyrekcyj państwowych szkół średnich i seminarjów nauczycielskich.

W miejsce „Szkoły powszechnej“ i „Bibljografji pedagogicznej“ Ministerstwo W. R. i O. P. rozpoczęło od 1 stycznia 1929 r. wydawanie nowego czasopisma p. n. „Oświata i Wychowanie“, którego numer pierwszy ukazał się w początkach marca.

Pismo to szczególnie potrzebne powinno się okazać nauczycielstwu wszystkich rodzajów i typów szkół, które otrzymuje tu z jednej strony pobudki do doskonalenia swej pracy pedagogicznej, z drugiej zaś strony miejsce do wypowiadania, uzasadniania i rozpowszechniania własnych idej wychowawczych.

Z tych względów Kuratorjum zachęca nauczycielstwo jak również pracowników pedagogicznych, zajętych w administracji szkolnej, do czy-

tania „Oświaty i Wychowania" i poleca Dyrekcjom państwowych szkół średnich i seminarjów nauczycielskich zaprenumerowanie czasopisma, o ile dotychczas tego jeszcze nie uczyniły.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Ig. Pytlakowski*, wr.

Słownik techniczny.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 24 kwietnia 1929 r. Nr. III.—1861/29 do dyrekcyj wszystkich państwowych i niepaństwowych szkół technicznych i rzemieślniczo przemysłowych.

Inż. Karol Stadtmüller przystąpił do wydawania II-tej części (polsko-niemieckiej) swego słownika technicznego. Uznając pożyteczność tego wydawnictwa dla szkolnictwa technicznego, polecam zaprenumerować po dwa egzemplarze słownika do użytku bibljoteki nauczycielskiej i uczniowskiej.

Słownik obejmuje około 63 arkuszy druku, a cena jednego arkusza dla prenumeratorów wynosi 1 zł.

Adres p. Stadtmüllera: Kraków, ul. Retoryka 15.

Ruch służbowy.

Kuratorjum O. S. Lw.

Pan Minister W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 14 marca 1929 r. Nr. I. Prez. 1593/29 powierzył p. Romanowi Koestlichowi, dyrektorowi gimnazjum VII im. T. Kościuszki we Lwowie, nadal do dnia 31 sierpnia 1929 r. pełnienie obowiązków wizytatora szkół w Kuratorjum O. S. Lw.

Pan Minister W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 28 marca 1929 r. Nr. I. Prez. 1738/29 powierzył p. dr. Juljuszowi Balickiemu, profesorowi gimnazjum VI. im. St. Staszica we Lwowie, pełnienie obowiązków wizytatora szkół w Kuratorjum O. S. Lw.

Pan Minister W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 10 maja 1929 r. Nr. I. Prez. 3073/29 zamianował p. dr. Józefa Pischa, em. podpułkownika komendanta szpitala wojskowego w Modlinie, prowizorycznym wizytatorem szkół do spraw higjeny i wychowania fizycznego w Kuratorjum O. S. Lwowskiego.

Pan Minister W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 13 maja 1929 r. Nr. I. Prez. 2664/29 powierzył p. Stanisławowi Hubertowi, profesorowi Państwowego IX. Gimnazjum we Lwowie, p. o. wizytatora szkół w Kuratorjum O. S. Lw., pełnienie obowiązków naczelnika wydziału w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego.

Pan Kurator O. S. Lw. zamianował:

1) rozporządzeniem z dnia 29 marca 1929 r. Nr. O. 486/29 p. Władysława Rębisza prowizorycznym urzędnikiem XI. st. sł.;

2) rozporządzeniem z dnia 30 marca 1929 r. L. O. 629/29 p. Łucję Tymińską praktykantką XI. st. sł.;

3) rozporządzeniem z dnia 30 kwietnia 1929 r. Nr. O. 478/29 p. Jana Kaplińskiego prowizorycznym urzędnikiem XI. st. sł.

Pan Kurator O . S. Lw. rozporządzeniem z dnia 4 kwietnia 1929 r. N. O. 644/29 zwolnił p. Grzegorza Mazura, referendarza VIII. st. sł., ze

służby w Kuratorjum O. S. Lw. z powodu zamianowania go sekretarzem Wydziału Rady Powiatowej w Żółkwi.

Inspektoraty.

Pan Minister W. R. i O. P. zamianował:

1) rozporządzeniem z dnia 15 lutego 1929 r. Nr. II. 3970/29 p. Jana Ohly'ego, zastępcę inspektora szkolnego w Jarosławiu, inspektorem szkolnym w Rohatynie;

2) rozporządzeniem z dnia 4 marca 1929 r. Nr. II. 5952/29 p. Karola Michalika, nauczyciela 7-mio klasowej szkoły w Borszczowie, prowizorycznie inspektorem szkolnym w Zaleszczykach.

3) rozporządzeniem z dnia 27 marca 1929 r. Nr. II. 5951/29 p. Tadeusza Poźniaka, nauczyciela pań. gimnazjum w Tłumaczu, prowizorycznie inspektorem szkolnym w Buczaczu.

Pan Minister W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 15 kwietnia 1929 r. Nr. II. 9537/29 przeniósł p. Jana Ruszczyńskiego, inspektora szkolnego w Borszczowie, w stan spoczynku.

Przy sposobności przejścia p. Ruszczyńskiego w stan spoczynku wyraził p. Minister podziękowanie za długoletnią pracę na polu szkolnictwa.

Szkolnictwo powszechne.

Mianowani: Bereś Antoni, kierownikiem 7-klasowej szkoły powsz. męskiej im. H. Sienkiewicza we Lwowie; Buczek Wincenty, kierownikiem 4-klasowej szkoły w Sobowie (Tarnobrzeg).

Dyki Jan, kierownikiem 7-klasowej szkoły pow. w Magierowie (Rawa Ruska).

Hołowaty Dymitr, kierownikiem 3-klasowej szkoły w Studzianie (Przeworsk).

Kaczkowski Edmund, kierownikiem 4-klasowej szkoły w Hłuboczku Wielkim (Tarnopol); Kostaszczuk Bazyli kierownikiem 2-klasowej szkoły w Tuławie (Śniatyn).

Leszczyński Józef, kierownikiem 2-klasowej szkoły pow. w Konkolnikach (Rohatyn).

Łoiński Władysław, kierownikiem 2-klasowej szkoły pow. w Szczepiatynie; Łużny Bartłomiej, kierownikiem 2-klasowej szkoły pow. w Drohomirczanach (Stanisławów).

Martyniuk Eustachy, kierownikiem 2-klasowej szkoły w Żerebkach Królewskich (Skałat); Mazur Ferdynand, kierownikiem 7-klasowej szkoły pow. im. A. Mickiewicza w Rzeszowie.

Prudyus Piotr, kierownikiem 5-klasowej szkoły w Dźwinogrodzie (Bóbrka).

Słowik Stanisław, kierownikiem 4-klasowej szkoły w Lipicy Górnej (Rohatyn); Sługocki Jan kierownikiem 4-klasowej szkoły w Kamionkach (Skałat); Sobuńkowa Stanisława, kierowniczką 2-klasowej szkoły w Nastaszczynie (Rohatyn); Szabakiewicz Józef, kierownikiem 2-klasowej szkoły w Cieszacinie Wielkim (Jarosław); Szatkowski Karol, kierownikiem 2-klasowej szkoły w Łuce Wielkiej (Tarnopol).

Windyk Jan, kierownikiem 3-klasowej szkoły w Hołowach (Kosów); Woznyj Antoni, kierownikiem 2-klasowej szkoły pow. w Borysławce (Dobromil).

Spensjonowani: Augustynówna Ludwika, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Tyczynie (Rzeszów).

Bazalowa Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły im. A. Mickiewicza w Kołomyi; Bartowa Anna, nauczycielka 4-klasowej szkoły pow. w Chryplinie (Stanisławów); Błochowa Amalja, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. żeń. im. Sobieskiego we Lwowie; Boberowa Michalina, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Burczu (Rudki); Borodajkiewicz Sabina, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Żubeńsku (Lisko); Brzazgaczowa Julja, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Strymbie (Nadwórna).

Chmielewska Helena, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. żeń. im. św. Antoniego we Lwowie; Chmielnikowa Julja, nauczycielka 2-klasowej szkoły pow. w Steniatynie (Sokal); Chromowska Marja, nauczycielka 5-klasowej szkoły pow. w Dżurowie (Śniatyn); Ciszewska Wanda, nauczycielka 1-klasowej szkoły pow. w Kołohurach (Bóbrka); Czepiel Leontyna, nauczycielka 3-kl. szkoły w Wasiuczynie (Rohatyn).

Dandówna Emilja, kierowniczka 7-klasowej szkoły pow. im. Hofmanowej w Stanisławowie; S. Danielówna Kaliksta, nauczycielka 6-klasowej szkoły w Wielkich Oczach (Jaworów); Dąbrowski Marjan, kierownik 7-klasowej szkoły w Olesku (Złoczów); Dobiecka Jadwiga, nauczycielka 7-klasowej szkoły im. Jadwigi w Jarosławiu; Dobrowolska Janina, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. w Sassowie (Złoczów); Douglasowa Janina, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. w Borysławiu (Drohobycz); Dublanicówna Leontyna, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Dobczy (Jarosław); Duchowicz Klementyna, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Świstelnikach (Rohatyn); Dudowa Aleksandra, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Słobódce Strusowskiej (Trembowla); Dudowa Marja, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Boniowicach (Dobromil); Dzbańska Jadwiga, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Zielonej (Kopyczyńce).

Fedakowa Helena, nauczycielka 1-klasowej szkoły pow. w Siankach (Turka); Fischlerówna Matylda, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. żeń. im. Czackiego we Lwowie; Freiwilligowa Sara, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. w Sądowej Wiszni (Mościska).

Głodzikówna Marja, nauczycielka 5-klasowej szkoły powsz. w Raniżowie (Kolbuszowa); Gurawska Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. w Haliczu (Stanisławów).

Hajowa Zofja, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Pszeniczniku (Dolina); Halikowska Michalina, nauczycielka 7-klasowej szkoły mieszanej im. Szaszkiewicza we Lwowie; Hanusz Szczęsny, kierownik 7-klasowej szkoły pow. im. A. Mickiewicza w Stanisławowie; Harasymowa Helena, nauczycielka 4-klasowej szkoły pow. w Sadzawie (Bohorodczany); Hasny Karolina, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. w Chodorowie (Bóbrka); Hilewicz Władysław, kierownik 2-klasowej szkoły w Zimnej Wodzie (Lwów); Hołowczakowa Klementyna, nauczycielka 5-klasowej szkoły w Glinianach (Przemyślany); Hołubowiczowa Helena, nauczycielka 5-klasowej publ. szkoły powszech. w Liczkowcach (Kopyczyńce); Hrycyszynowa Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. w Rudniku n/S. (Nisko); Hryhorców

Marja, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Nazurnie (Kołomyja); Hucher Helena, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Ożomli (Jaworów).

Jabłońska Antonina, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. w Birczy (Dobromil); Jaksmanicki Antoni, nauczyciel 7-klasowej szkoły pow. im. Piramowicza we Lwowie; Ks. Janowski Franciszek, nauczyciel rel. rz.-kat. w Nadwórnej; Jasińska Helena, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. żeń. im. św. Zofji we Lwowie.

Kalinowiczowa Anna, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. żeńskiej w Bóbrce; Kautowna Stanisława, nauczycielka 6-klasowej szkoły w Knihyniczach (Rohatyn); Knapikowa Stefanja, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. im. król. Jadwigi w Samborze; Koczajowa Olga, nauczycielka 2-klasowej szkoły pow. w Ostrowie (Przemyśl); Kołodijowa Zofja, nauczycielka 5-klasowej szkoły w Bronicy (Drohobycz); Korzeniowska Emilja, kierowniczka 3-klasowej szkoły pow. w Opace (Lubaczów); Kostkiewiczowa Marja, nauczycielka 5-klasowej szkoły pow. w Strzeliskach Nowych (Bóbrka); Kozłowska Ludwika, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Podciemnem (Lwów); Krawcowa Jadwiga, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Martynowie Starym (Rohatyn).

Lachowiczowa Olga, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. męskiej im. Sobieskiego we Lwowie; Lenkiewicz Olga, nauczycielka 7-klasowej szkoły męskiej im. Kościuszki we Lwowie, przydzielona do szkoły męskiej im. Staszica we Lwowie; Lesna Kazimiera, nauczycielka szkoły pow. w Winnikach (Drohobycz); Lewandowska Łucja, nauczycielka publ. szkoły powsz. w Rawie Ruskiej; Lewicka Stefanja, nauczycielka 5-klasowej szkoły pow. w Tustanowicach (Drohobycz); Lewicki Władysław, kierownik 2-klasowej szkoły w Dobrosinie (Żółkiew).

Łozińska Jadwiga, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. żeń. im. Konarskiego we Lwowie; Łuczkiewiczówna Helena, Wanda, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. żeń. im. św. Anny we Lwowie.

Małecka Stanisława, nauczycielka 1-klasowej szkoły pow. w Libuchowej (Stary Sambor); Marcinkowski Antoni, nauczyciel 1-klasowej szkoły pow. w Katynie Szlacheckiej (Dobromil); Matjaszkówna Marja, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Malawie (Rzeszów); Mękarski Zygmunt, kierownik 4-klasowej szkoły pow. w Dźwiniaczu (Zaleszczyki); ks. dr. Miś Wincenty, nauczyciel religji rzym.-kat. szkół pow. w Stanisławowie; Moralski Andrzej nauczyciel 1-klasowej szkoły w Szumiaczu (Turka); Moszkowicz Marja, nauczycielka 6-klasowej szkoły pow. w Grzęsce (Przeworsk); Müllerowa Helena, nauczycielka szkoły żeńskiej im. J. Sobieskiego we Lwowie; Myszugowa Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. żeń. im. Konopnickiej we Lwowie.

Niedzielska Leonja, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. żeń. w Czortkowie; S. Niemcówna Katarzyna, nauczycielka 1-klasowej szkoły pow. w Św. Stanisławie (Stanisławów); Niemczycka Stefanja, nauczycielka szkoły powsz. w Piaskach (Lwów).

Olejnikowa Marja, nauczycielka 2-klasowej publ. szkoły pow. w Susznie (Kamionka Str.); Oppenheim Rozalja, nauczycielka 7-kl. szkoły w Probużnie (Kopyczyńce).

Pidhajnowa Marja, nauczycielka 3-klasowej szkoły pow. w Niwicach (Radziechów); Platzer Friemeta, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Bursztynie (Rohatyn); Poczapski Konrad, kierownik 2-klasowej szkoły powsz.

w Ożydowic (Złoczów); Pentherowa Ksawera, nauczycielka 3-klasowej szkoły pow. w Pszenicznikach (Tłumacz); Perlmutter Anna, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. żeńskiej im. J. Sobieskiego we Lwowie; Podkowikowa Aleksandra, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Łapajówce (Jarosław); Polakowa Anna, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. im. E. Plater w Stanisławowie.

Rodowiczowa Matylda, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. męskiej im. H. Sienkiewicza we Lwowie; Rzechorzkowa Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. żeń. w Przemyślu.

Sabatówna Eugenja, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. im. Hofmanowej w Stanisławowie; Scheininger Sydonja, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej w Skolem; Schwarc Herman, nauczyciel religji mojżeszowej szkół powsz. w Rohatynie; Seiferowa Róża, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Tyszkowcach (Buczacz); Seko Teofil, kierownik 2-klasowej szkoły w Hostowie (Tłumacz); Siemaszowa Regina, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. im. Konarskiego w Jarosławiu; Skórczyńska Janina, nauczycielka 7-klasowej szkoły powsz. w Rozwadowie (Tarnobrzeg); Słoniewska Marja, Kazimiera, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. żeńskiej im. T. Kościuszki we Lwowie; Sobotowski Czesław, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Cieszanowie (Lubaczów); Sorokiewicz Aniela, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Uniatyczach (Drohobycz); Stachowska Eleonora, nauczycielka 1-klasowej szkoły pow. w Batyjowie (Radziechów); Stankiewiczówna Bronisława, nauczycielka 6-klasowej publ. szkoły pow. w Jaćmierzu (Sanok); Stąclowa Olga, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Hawłowicach (Jarosław); Stecowa Klara, nauczycielka 5-klasowej szkoły pow. w Korczynie (Krosno); Stebelski Marjan, nauczyciel 3-klasowej szkoły pow. w Grabiczu (Tłumacz); Szczerbakówna Michalina, nauczycielka 1-klasowej szkoły pow. w Czyżycach (Bóbrka); Szenderowicz Apolonja, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. żeń. im. A. Mickiewicza we Lwowie; Szkolnicki Marcin, nauczyciel 4-klasowej szkoły pow. w Dublanach (Sambor); Szojkowitsowa Karolina, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Husakowie (Mościska); Szuszkiewicz Marja, nauczycielka szkoły pow. w Weleśniowie (Buczacz).

Ks. Teliga Tadeusz, nauczyciel religji szkół powszechnych w Śniatynie; Trybusowa Zofja, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Świerzowej Polskiej (Krosno).

Urban Wawrzyniec, nauczyciel 1-klasowej szkoły pow. w Olszaniku — Kolonji (Sambor).

Wilczyńska Zofja, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. w Żelechowie Wielkim (Kamionka Str.); Wilińska Stanisława, nauczycielka 7- klasowej szkoły pow. żeń. w Brzeżanach; Wnętrzakowa Michalina, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. żeń. w Zaleszczykach.

Zachówna Joanna, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. żeń. im. M. Reja we Lwowie; Załuczkowski Franciszek, kierownik 2-klasowej szkoły w Ostapkowcach (Kołomyja); Zarembska Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły pow. w Bukaczowcach (Rohatyn); Ziembowska Dioniza, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej im. Isakowicza we Lwowie.

Zmarli: Franciszek Karol Bocks, nauczyciel 1-klasowej szkoły w Żyrawie (Bóbrka), zmarł dnia 5 lutego 1929 r.

Władysław Czeremszyński, nauczyciel 7-klasowej szkoły pow. męs. im. A. Mickiewicza we Lwowie, zmarł dnia 18 października 1928 r. w 32 roku życia, a w 3 roku służby nauczycielskiej.

Leon Kłykajło, kierownik 2-kl. publ. szkoły powszechnej w Kosowach, powiat Kolbuszowa, urodzony w r. 1882, zmarł dnia 30 marca 1929 r. w 26 roku służby nauczycielskiej.

Ambroży Knobloch, kierownik 7-klasowej szkoły powsz. im. A. Mickiewicza w Jarosławiu, zmarł dnia 5 kwietnia 1929, w 64 roku życia a w 45 roku służby.

Marja Königsmanówna, nauczycielka 1-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Futorach (powiat Zborów), zmarła dnia 17 marca 1929 r. w 36 roku życia, a w 7 roku służby.

Marja Lanoszanka, kierowniczka 2-klasowej szkoły powsz. w Zamiechowie, powiatu jarosławskiego, zmarła dnia 8 marca 1929 r. w 45 roku życia, a w 27 roku służby.

Dymitr Łuciów, nauczyciel pełniący obowiązki kierownika szkoły 3-klasowej w Boratynie, powiatu brodzkiego, zmarł w dniu 21 lutego 1929 w 50 roku życia, a w 26 roku służby nauczycielskiej.

Zofja z Podgórskich Myckowa, nauczycielka 1 kl. publ. szkoły powszechnej w Bakowcach, powiat Bóbrka, urodzona w r. 1882, zmarła dnia 1 kwietnia 1929 r., w 27 roku służby nauczycielskiej.

Janina Nabiałkowa, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Łówczy, powiatu lubaczowskiego, zmarła dnia 10 grudnia 1928 r.

Józef Nagórski, nauczyciel 1-klasowej szkoły powszechnej w Chlebiczynie Polnym, powiatu śniatyńskiego, zmarł dnia 14 lutego 1929 r.

Marta Nesterczuk, nauczycielka w 4-kl. szkole w Hłuboczku Wielkim powiat Tarnopol, zmarła dnia 7 kwietnia 1929 r. w 46 roku życia, po 26 latach służby nauczycielskiej.

Franciszka Piechurówna, kierowniczka 3-kl. publicznej szkoły powszechnej w Przyłbicach, pow. jaworowskiego, zmarła 28 stycznia 1929 r., w 65 roku życia, a w 35 roku służby nauczycielskiej.

Michał Płoszczański, kierownik 4-kl. publicznej szkoły powszechnej w Kniażołuce, powiatu doliniańskiego, zmarł dnia 4 maja 1929 r., w 41 roku życia, a 20 roku służby nauczycielskiej.

Włodzimierz Rogalski, kierownik szkoły powsz. 4-kl. w Złotnikach powiatu podhajeckiego, zmarł dnia 16 lutego 1929 r., w 47 roku życia a w 2[illegible] roku służby nauczycielskiej.

Edmund Posadziński, kierownik 6-klasowej szkoły w Rodatyczach, w powiecie grodeckim, zmarł w dniu 9 maja b. r. Ś. p. zmarły miał 47 lat wieku i 28 lat służby.

Mieczysław Adam Strojek, kierownik 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej męskiej im. króla Władysława Jagiełły w Sanoku, zmarł dnia 20 marca 1929 r. w 43 roku życia, w 23 roku służby nauczycielskiej.

Wieliczko Włodzimierz, kierownik 4-klasowej szkoły pow. w Sielcu, pow. stanisławowskiego, zmarł dnia 24 marca 1929 r. w 42 roku życia, a 16 roku służby nauczycielskiej.

Zifferblatt Michał, nauczyciel 7-klasowej szkoły powszechnej w Serafińcach, powiatu horodeńskiego, zmarł dnia 19 lutego 1929 r. w 47 roku życia a w 21 roku służby nauczycielskiej.

— —

Seminarja nauczycielskie.

Przeniesieni: Dr. Czubaty Mikołaj, nauczyciel III. Pań. Seminarjum Naucz. Żeń. we Lwowie, na stanowisko nauczyciela Pań. Seminarjum Męs. we Lwowie.

Jonak Jan, nauczyciel szkoły pow. w Sokalu, pełniący obowiązki w Pryw. Seminarjum Naucz. Żeń. w Sokalu, na stanowisko nauczyciela Pań. Sem. Naucz. Żeń. w Brzeżanach.

Kirsch Marjan, nauczyciel Sem. Naucz. Żeń. w Piotrkowie, do I. Seminarjum Naucz. Żeń. w Przemyślu;

Kwiatkowska Zofja, nauczycielka szkoły ćwiczeń Sem. Naucz. Żeń. im. A. Asnyka we Lwowie, do I. Seminarjum Naucz. Żeń. im. A. Asnyka we Lwowie;

Schwartz Adolf, nauczyciel 7-klasowej szkoły męskiej w Zaleszczykach, na stanowisko nauczyciela Pań. Seminarjum Naucz. Męs. w Zaleszczykach;

Strusiński Michał, nauczyciel szkoły ćwiczeń sem. naucz. męs. w Sokalu, do Seminarjum naucz. męs. w Sokalu;

Ziemniakowa Kazimiera, nauczycielka szkoły ćwiczeń sem. naucz. żeń. w Chełmie, do szkoły ćwiczeń sem naucz. żeń. w Brzeżanach

Spensjonowani: Dr. Borzemska Wilhelmina, nauczycielka II. Państw. Seminarjum Nauczycielskiego Żeńskiego im. St. Konarskiego we Lwowie.

Gimnazja.

Mianowani: Pan Minister zamianował:

1) rozporządzeniem z dnia 28 marca 1929 Nr. II. 8027/29 p. Edwarda Reitera, profesora gimnazjum państwowego w Brzeżanach, dyrektorem państwowego gimnazjum w Brzeżanach;

2) rozporządzeniem z dnia 12 kwietnia 1929 r. Nr. II.—4802/29 p. profesora Daniela Dżerdża, dyrektorem państw. gimnazjum z r. j. n. w Stanisławowie.

Przeniesieni: Pelc Stefan, nauczyciel gimnazjum w Buczaczu, do gimnazjum w Łańcucie;

Reising Wojciech, nauczyciel gimnazjum w Jarosławiu, do gimnazjum w Krotoszynie.

Spensjonowani: Borzemski Wacław, profesor gimnazjum VI im. St. Staszica we Lwowie.

Szkolnictwo zawodowe.

Mianowani: Maksymiljan Walczakowski, instruktorem Państwowej Szkoły Kołodziejsko-kowalskiej w Kamionce Str.

Bronisław Wiktor, nauczycielem Państwowej Szkoły Przemysłowej we Lwowie.

Konkursy.

Konkursy na posady nauczycielskie w szkołach powszechnych.

W powiecie brodzkim:

Posada kierownika 2-klasowej szkoły powszechnej w Piaskach. Budynek własny, mieszkanie składa się z 3 ubikacyj, 2 morgi gruntu. (Konkurs ponowny).

W powiecie brzozowskim:

Posada naucz. kier. 2-klasowej szkoły powszechnej z polskim językiem nauczania w Domaradzu „Góra". Budynek własny, drewniany, zawiera mieszkanie służbowe. Ogród szkolny dla kier. szkoły o powierzchni 216 m^2.

W powiecie buczackim:

1. Posada kierownika 2-klasowej szkoły powszechnej z państwowym językiem nauczania w Bobulińcach.
2. Posada kierownika 2-klasowej szkoły powszechnej z ruskim językiem nauczania w Bobrownikach.
3. Posada kierownika 2-klasowej szkoły powszechnej z państwowym językiem nauczania w Komarówce.
4. Posada kierownika 2-klasowej szkoły powszechnej z ruskim językiem nauczania w Krasiejowie.
5. Posada kierownika 2-klasowej szkoły powszechnej z polskim i ruskim językiem nauczania w Międzygórzu.
6. Posada kierownika 2-klasowej szkoły powszechnej z polskim i ruskim językiem nauczania w Petlikowcach Nowych.
7. Posada kierownika 2-klasowej szkoły powszechnej z państwowym językiem nauczania w Trościańcach.

W powiecie dobromilskim:

Posada kierownika 2-klasowej szkoły powszechnej w Tarnawie.

W powiecie kołomyjskim:

Unieważnia się konkurs na posadę nauczyciela 1-klasowej publ. szkoły powszechnej w Kołomyi-Mariahilf, ogłoszony w Nr. 5 Dz. Urz. K. O. S. Lw. z 1928 r.

W powiecie krośnieńskim:

Posada kierownika 3-klasowej szkoły powszechnej w Bóbrce. Język nauczania polski, mieszkanie służbowe o 3 obszernych pokojach i kuchni. Przy szkole jest wzorowo urządzony ogród szkolny o obszarze około 2.500 m^2 oraz grunt orny do użytku kierownika szkoły o obszarze $1^2/_3$ morga.

Odległość od Krosna 10 km, od gościńca rządowego 2 km. Komunikacja dogodna.

W powiecie peczeniżyńskim:

Posada kierownika (czki) 2-klasowej szkoły powszechnej z ruskim językiem nauczania w Kowalówce.

Konkurs po raz drugi.

W powiecie przemyślańskim:

Posada kierownika 6-klasowej szkoły mieszanej w Świrzu. Język wykładowy polski. Mieszkanie w budynku szkolnym. Kandydaci, posiadający egzamin wydziałowy lub egzamin wyższego kursu nauczycielskiego, będą mieli pierwszeństwo.

W powiecie skałackim:

Posada kierownika 3-klasowej publ. szkoły powszechnej w Oknie. (Konkurs ponowny). Szczegóły w szematyźmie.

W powiecie skolskim:

Posady kierowników (czek) 2-klasowych szkół z polskim i ruskim językiem nauczania w 1. Tuchli, 2. Uryczu, 3. Wyżłowie.

Mieszkanie służbowe i ogród jest przy każdej z tych szkół.

W powiecie starosamborskim:

Posada kierownika 2-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Straszowicach.

Szkoła posiada własny budynek szkolny z mieszkaniem służbowem, oraz 2 morgi pola dla użytku kierownika szkoły. Język nauczania ruski, odległość od stacji kolejowej 7 klm.

W powiecie tarnopolskim:

1. Posada kierownika 2-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Baworowie.
2. Posada kierownika 3-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Dubowcach.
3. Posada kierownika 4-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Ihrowicy Górnej.
4. Posada kierownika 4-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Ładyczynie.
5. Posada kierownika 2-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Romanówce.

Szczegóły w szematyźmie.

W powiecie turczańskim:

1. Posada kierownika 2-klasowej szkoły w Butli. Język nauczania polski i ruski,mieszkanie służbowe, gruntu 23 a.
2. Posada kierownika 2-klasowej szkoły w Jabłonce Wyżnej. Język nauczania ruski, mieszkanie służbowe, gruntu 1 morg.

Oba konkursy po raz drugi.

W powiecie złoczowskim:

1. Posada kierownika 7-klasowej szkoły w Sasowie z językiem nauczania polskim i ruskim. Budynek szkolny murowany, mieszkanie służbowe w szkole.

2. Posada kierownika 6-klasowej szkoły w Olszanicy z ruskim językiem nauczania. Mieszkanie służbowe posiada 2 pokoje i kuchnię, ogród szkolny 4 morgowy i sad.

3. Posada kierownika 5-klasowej szkoły w Sokołówce. Język nauczania polski i ruski. Mieszkanie służbowe jest.

4. Posada kierownika 4-klasowej szkoły w Snowiczu z językiem wykładowym polskim i ruskim. Mieszkanie służbowe, 2 morgi pola.

5. Posada kierownika 2-klasowej szkoły w Strutynie z językiem wykładowym polskim i ruskim. Mieszkanie służbowe, 2 morgi pola.

6. Posada kierownika 2-klasowej szkoły w Uciszkowie z językiem wykładowym ruskim. Mieszkanie służbowe jest.

7. Posada kierownika 2-klasowej szkoły w Szpikłosach. Język wykładowy polski. Mieszkanie służbowe w budynku szkolnym.

8. Odwołuje się konkurs na posadę kierownika 4-klasowej szkoły powszechnej w Sokołówce, ogłoszony w Nr. 13 Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. str. 564.

W powiecie żydaczowskim:

Posada kierownika 3-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Stulsku. Język nauczania polsko-ruski, budynek dość dobry, mieszkanie, 1 morg pola.

Podania o posady, objęte powyższym konkursem, należy wnosić drogą służbową w terminie do końca sierpnia 1929 r.

Konkurs na posady w Zakładzie Wychowawczym w Przedzielnicy.

W Państwowym Zakładzie wychowawczo-poprowczym dla nieletnich w Przedzielnicy są do obsadzenia od 1 września 1929 następujące posady nauczycielskie w miejscowej 4-klasowej szkole powszechnej:

1. Posada nauczyciela-kierownika szkoły na etacie Ministerstwa Sprawiedliwości, z uposażeniem VIII. gr. funkcjonarjuszy państw., mieszkaniem służbowem i świadczeniami dodatkowemi.

2. Trzy posady nauczycielskie na etacie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, z normalnemi poborami i mieszkaniem służbowem.

Ukwalifikowani kandydaci winni wieść udokumentowane podania do Prezydjum Lwowskiego Sądu Apelacyjnego bądź w drodze służbowej przez właściwe władze szkolne, bądź bezpośrednio, do dnia 30 czerwca 1929 r.

Prezes: *St. Czerwiński*, wr.

L. Prez. 20573/26/Rs.

Lwów, dnia 1 czerwca 1929 r.

Wolne stanowiska nauczycielskie w seminarjach.

Nr. I. K. N.—2538/29. W państwowych seminarjach nauczycielskich okręgu szkolnego lwowskiego będą wolne z dniem 1 września 1929 następujące stanowiska:

1. Nauczyciela języka polskiego w Państw. Seminarjum Naucz. Męskiem w Stanisławowie i Rudniku n. S., nadto prawdopodobnie jeszcze w jednem seminarjum naucz. męskiem i żeńskiem.
2. Nauczyciela języka ruskiego w Państwowem Seminarjum Naucz. Męskiem w Stanisławowie.
3. Nauczyciela przedmiotów pedagogicznych w Państwowem Seminarjum Naucz. Męskiem w Zaleszczykach.
4. Nauczyciela robót ręcznych i rysunków w Państw. Seminarjum Nauczycielskiem Męskiem w Krośnie.
5. Nauczyciela (ki) matematyki i fizyki w Państwowem Seminarjum Nauczycielskiem Żeńskiem w Jaworowie i w jednem seminarjum męskiem.
6. Nauczyciela biologji w jednem z państwowych seminarjum naucz. męskich.
7. Nauczyciela historji i geografji w jednem z państwowych seminarjów naucz. męskich.

Kandydaci winni wykazać się pełną kwalifikacją dla szkół średnich lub co najmniej egzaminem naukowym wzgl. magisterskim.

Nadto wolne będzie stanowisko nauczyciela szkoły ćwiczeń w Państwowem Seminarjum Naucz. Męskiem w Samborze, w Rzeszowie i nauczycielki szkoły ćwiczeń w I. Państw. Seminarjum Nauczycielskiem Żeńskiem we Lwowie i Kołomyi.

Należycie udokumentowane podania należy wnosić do Kuratorjum przepisaną drogą służbową.

Konkursy w zakładach prywatnych.

Gmina król. wol. miasta Sokala ogłasza konkurs na posady nauczycieli (lek): 1. pedagogiki, 2. języka ruskiego, 3. historji i geografji, 4. matematyki i fizyki, 5. rysunków i robót ręcznych, 6. śpiewu i gry na skrzypcach, w Prywatnem Miejskiem Seminarjum Nauczycielskiem Żeńskiem w Sokalu.

Kandydaci (tki), ubiegający się o te posady, winni (y) wykazać się kwalifikacją do nauczania w szkołach średnich lub seminarjach nauczycielskich.

Uposażenie wedle norm państwowych.

Oprócz płacy otrzyma nauczyciel (ka) dodatek lokalny i urzędniczy w wysokości 25% poborów zasadniczych.

Należycie udokumentowane podania należy wnosić do Dyrekcji Prywatnego Seminarjum Nauczycielskiego Żeńskiego w Sokalu do dnia 15 lipca 1929 r.

Magistrat król. wol. miasta Sokala.

Burmistrz: *Janowski* wr.

Dyrekcja seminarjum naucz. żeńsk. SS. Boromeuszek w Łańcucie, poszukuje na rok szkolny 1929/30 nauczycielek z pełną kwalifikacją ewentualnie z upoważnieniem do udzielania nauki w seminarjum do:

a) języka polskiego, b) historji, c) matematyki, d) muzyki i śpiewu, e) przedmiotów pedagogiki, f) higjeny anatom. i gimn.

Zgłoszenia przy dołączeniu potrzebnych dokumentów i podaniu warunków przyjmuje dyrekcja do 31 lipca b. r.

Dyrekcja Pryw. Sem. Naucz. Żeń. SS. Boromeuszek
Ks. W. Mazanek.

Ogłoszenia.

Kursy wakacyjne.

Kursy wychowania fizycznego.

Okólnik Min. W. R. i O. P. z dnia 14 maja 1929 r. Nr. I. W. F. 3261/29 (skrót)[1].

Nr. I. O.—1021/29. Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego w porozumieniu z Ministerstwem W. R. i O. P organizuje w okresie letnim bieżącego roku następujące wakacyjne kursy wychowania fizycznego dla nauczycieli i nauczycielek szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych oraz szkól powszechnych:

1. Kurs metodyczno-gimnastyczny dla nauczycieli ćwiczeń cielesnych gimnazjów, seminarjów i szkół zawodowych (pierwszeństwo w przyjęciu mają kwalifikowani).

2. Kurs gier i zabaw dla nauczycieli innych przedmiotów nauczania gimnazjów, seminarjów i szkół zawodowych.

Obydwa kursy odbędą się w Wągrowcu, w wojew. poznańskiem, w terminie od 2—29 lipca 1929 r.

3. Kurs metodyczno-gimnastyczny dla nauczycielek ćwiczeń cielesnych gimnazjów, seminarjów i szkół zawodowych (pierwszeństwo dla kwalifikowanych).

4. Kurs metodyczno-sportowy dla nauczycielek ćwiczeń cielesnych gimnazjów, seminarjów i szkół zawodowych.

5. Kurs metodyczny gier i sportów dla nauczycielek innych przedmiotów nauczania gimnazjów, seminarjów i szkół zawodowych.

Kursy pod 3, 4, 5, odbędą się w Wągrowcu, wojew. poznańskiem, w terminie od 2 do 28 sierpnia 1929.

6. Kurs gier sportowych i gimnastyki dla nauczycieli szkół powszechnych w Hermanicach, wojew. śląskiem.

7. Kurs gier sportowych i gimnastyki dla nauczycielek szkół powszechnych w Nowym Targu, wojew. krakowskiem.

Kursy pod 6 i 7 odbędą się w terminie od 2 do 30 lipca b. r.

---

[1]) Okólnik w pełnem brzmieniu został rozesłany osobno do wszystkich zakładów naukowych i rad szkolnych powiatowych.

Dla nauczycielstwa szkół powszechnych.

L. I. K. N.—2629/29. Kuratorjum ogłasza dodatkowo, że Rada Szkolna Powiatowa w Nisku organizuje prywatny kurs wakacyjny robót ręcznych i rysunków w Rudniku n/S. w czasie od 3 lipca do 30 lipca br.

Państwowe pedagogjum dla kształcenia nauczycielstwa szkół powszechnych.

L. I. K. N.—2579/29. Siedmioletnia szkoła powszechna, której program nauczania w trzech klasach najwyższych uzgadnia się coraz bardziej z programem trzech najniższych klas szkoły średniej ogólnokształcącej, potrzebuje nauczycieli o innym niżeli dotychczas przygotowaniu. Ministerstwo W. R. i O. P. przystąpiło dlatego do organizowania pedagogjów, które są zakładami o charakterze studjum wyższego[1]).

W roku szkolnym 1929/30 zostanie takie pedagogjum otwarte we Lwowie.

Nauka w pedagogjum trwa dwa lata i obejmuje w ogólnych zarysach następujące przedmioty nauczania: 1) Wstęp do filozofji (logika i etyka); 2) Socjologię; 3) Historję filozofji; 4) Psychologię ze szczególnem uwzględnieniem psychologji dziecka (pedologja); 5) Przedmioty pedagogiczne (dydaktyka, historja wychowania, pedagogika, metodyka, ćwiczenia praktyczne w szkole powszechnej); 6) Anatomję i fizjologię człowieka wraz z higjeną szkolną; 7) Przedmioty artystyczno-techniczne; 8) Wychowanie fizyczne.

Poza tem każdy studjujący w pedagogjum musi sobie wybrać pewną grupę przedmiotów, którym się chce specjalnie poświęcić.

Grupy są następujące: I. Grupa humanistyczna. II. Grupa przyrodniczo-geograficzna. III. Grupa fizyczno-matematyczna.

Warunki przyjęcia do pedagogjum:

1. Świadectwo dojrzałości państwowej szkoły średniej, ogólno-kształcącej lub też prywatnej, w której egzamin dojrzałości odbywał się przed państwową komisją egzaminacyjną;

2. Metryka urodzenia;

3. Świadectwo lekarza urzędowego, co nie wyklucza jednak, że lekarz szkolny może zgłaszającego się kandydata nie zakwalifikować do pracy w zawodzie nauczycielskim;

4. Życiorys, w którym należy podać motywy wyboru zawodu nauczycielskiego;

5. Świadectwo moralności dla tych kandydatów, którzy egzamin dojrzałości złożyli nie w bieżącym roku szkolnym 1928/29.

Zgłaszający się o przyjęcie do pedagogjum muszą ponadto zdeklarować w podaniu, na którą grupę przedmiotów chcą być zapisani.

Zakład jest koedukacyjny. Nauka jest bezpłatna, prócz niewysokiego czesnego raz na każde półrocze.

Zapisani na pedagogjum nie mogą bez zezwolenia Ministerstwa W. R. i O. P. studjować równocześnie w innych uczelniach.

Dyplomy, wydawane przez państwowe pedagogja, oprócz kwalifi-

---

[1]) Patrz Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1928 r., str. 393.

kacyj zawodowych do nauczania, dają uprawnienie do ustalenia w publicznych szkołach powszechnych.

Podania o przyjęcie do pedagogjum należy wnosić do dnia 31 lipca 1929 r. pod następującym adresem: „Do Dyrekcji Państwowych Kursów Nauczycielskich we Lwowie, ul. Weteranów 11". W podaniu wymienić dokładny adres, a więc imię i nazwisko, miejscowość, poczta i województwo.

Wszystkie dokumenty muszą być przedłożone w oryginale.

Na wniesione podanie Dyrekcja odpowie w drodze urzędowej.

Uwaga. Jednoroczny Państwowy Kurs Nauczycielski będzie zniesiony od roku szkolnego 1929/30.

Szkolnictwo rolnicze.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 1929 r. Dz. U R. P. Nr. 33, poz. 313, przekazane zostały Ministerstwu Rolnictwa prawa i obowiązki, wykonywane przez b. Tymczasowy Wydział Samorządowy we Lwowie w dziedzinie szkolnictwa rolniczego.

Granice gmin.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 1929 r. Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 317, włączono gminy wiejskie Bolechów-Ruski, Babilon Nowy, Dołżka, Salomonowa Górka, Wołoska Wieś, w powiecie doliniańskim, województwie stanisławowskiem, do gminy miejskiej Bolechów w tymże powiecie i województwie.

Wykluczeni.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 17 maja 1929. Nr. I. KN.—2458/29.

Kuratorjum zawiadamia, że Marja Kondzierska, b. uczenica IV kursu Prywatnego Seminarjum Nauczycielskiego Żeńskiego w Tarnobrzegu, urodzona 8 lutego 1906 r. w Wiener-Neustadt (Austrja), religji rzymsko-katolickiej, córka Grzegorza i Katarzyny Kondzierskich, nie może być przyjęta bez zezwolenia Kuratorjum do żadnej szkoły, ani zdawać egzaminu.

Centralne pracownie robót ręcznych [1]).

(Nr. O—604/29. Stan z dnia 1 grudnia 1928)

Szkoły powszechne.

Województwo Lwowskie.

1. Jarosław: 7-klasowa Szkoła Powszechna Męska im. ks. P. Skargi. 2. Lwów: 7-kl. Szkoła Powszechna Męska im. ks. Kordeckiego. 3. Rzeszów: 7-kl. Szkoła Powszechna Męska im. Mickiewicza.

Województwo Stanisławowskie.

4. Kołomyja: 7-kl. Szkoła Powszechna Męska im. Kopernika.

Województwo Tarnopolskie.

(niema)

---

[1]) Każda pracownia dla kilku szkół.

Pracownie do nauki robót ręcznych.

Szkoły powszechne.

Województwo Lwowskie.

1. Brzozów: 7-kl. Szkoła Powszechna Męska. 2. Krosno: 7-kl. Szkoła Powszechna Męska. 3. Lwów: 7-kl. Szkoła Powszechna Męska im. św. Antoniego. 4. Drohobycz: 7-kl. Szkoła Powszechna Męska im. Konarskiego. 5. Drohobycz: 7-kl. Szkoła Powszechna Męska im. Mickiewicza. 6. Nisko: 7-kl. Szkoła Powszechna Koedukacyjna. 7. Przemyśl: 7-kl. Szkoła Powszechna Męska im. św. St. Kostki. 8. Przemyśl: 7-kl. Szkoła Powszechna Męska im. Czackiego. 9. Przemyśl: 7-kl. Szkoła Powszechna Męska im. J. Kantego. 10. Sanok: 7-kl. Szkoła Powszechna Męska im. Grzegorza z Sanoka.

Województwo Stanisławowskie.

(niema)

Województwo Tarnopolskie.

(niema)

Państwowe seminarja nauczycielskie.

Województwo Lwowskie.

1. Krosno: Państwowe Seminarjum Męskie. 2. Rudnik n. S. (pow. Nisko): Państwowe Seminarjum Męskie. 3. Przemyśl: Państwowe Seminarjum Naucz. Żeńskie I. 4. Rzeszów: Państwowe Seminarjum Naucz. Męskie. 5. Sambor: Państwowe Seminarjum Naucz. Męskie. 6. Sokal: Państwowe Seminarjum Naucz. Męskie.

Województwo Stanisławowskie.

7. Stanisławów: Państwowe Seminarjum Naucz. Męskie.

Województwo Tarnopolskie.

8. Czortków: Państwowe Seminarjum Naucz. Męskie. 9. Tarnopol: Państwowe Seminarjum Naucz. Męskie. 10. Zaleszczyki: Państwowe Seminarjum Naucz. Męskie.

Państwowe szkoły średnie ogólnokształcące.

Województwo Lwowskie.

1. Jarosław: Państwowe Gimnazjum II. 2. Lwów: Państwowe Gimnazjum IV im. J. Długosza. 3. Lwów: Państwowe Gimnazjum VIII im. Kazimierza Wielkiego. 4. Lwów: Państwowe Gimnazjum XI im. Śniadeckich.

Województwo Stanisławowskie.

(niema)

Województwo Tarnopolskie.

5. Tarnopol: Państwowe Gimnazjum II. 6. Tarnopol: Państwowe Gimnazjum III.

Prywatne seminarja nauczycielskie.

1. Drohobycz: Pryw. Seminarjum Naucz. Żeńskie z r. j. n. SS. Bazyljanek. 2. Jarosław: Pryw. Seminarjum Naucz. Żeńskie im. E. Plater.

3. Lwów: Pryw. Seminarjum Naucz. Żeńskie z r. j. n. SS. Bazyljanek. 4. Łańcut: Prywatne Seminarjum Naucz. Żeńskie. SS. Boromeuszek. 5. Rzeszów: Prywatne Seminarjum Naucz. Żeńskie. 6. Sokal: Prywatne Seminarjum Naucz. Żeńskie.

Prywatne szkoły średnie ogólnokształcące.

1. Lwów: Prywatne Gimnazjum z n. j. n. Ewangelickiej Gminy Wyzn. 2. Horodenka: Prywatne Gimnazjum z polskim językiem nauczania.

Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego.

Odbito w drukarni i litografji Piller-Neumanna we Lwowie, ul. Łyczakowska 3.